

Szesnaste sprawozdanie

DYREKCYI

c. k. wyższej szkoły realnej

we Lwowie

za rok szkolny 1889.

WE LWOWIE

NAKLADEM FUNDUSZU NAUKOWEGO.

Z drukarni i litografii Pillera i Spółki.

1889.

T r e ś ć :

1. Analiza powierzchni czwartego stopnia — przez profesora Władysława Daszyńskiego.
 2. Kronika i statystyka zakładu — przez zastępcę dyrektora.
-

Analiza powierzchni czwartego stopnia.

Asteroida eliptyczna.

Jeżeli po obwodzie elipsy, której osie $2a$ i $2b$ do współrzędnych x i y przystają, posuwa się koło środkiem swoim tak, że płaszczyzna jego jest w każdym położeniu do rzutni krzyżowej YZ równoległą, natomiast obwód posuwającego się koła opisze w przestrzeni powierzchnią krzywą czwartego stopnia, którą asteroidą eliptyczną nazwiemy.

Fig. 1. przedstawia asteroidę w rzucie axonometrycznym, gdzie E jest wodzącą elipsą, zaś K tworzącym kołem. Ta powierzchnia jest z dwóch stron otwartą i przecina się sama w sobie w linii krzywej dwupasmowej abc , def . Jeżeli przez punkta abc przesuniemy płaszczyznę, to okaże się, że nie tylko wszystkie punkta pasma abc , ale także wszystkie punkta pasma def na tej płaszczyźnie znajdują się, z czego wynika, że dwupasmowa krzywa jest linią płaską.

Fig. 2. przedstawia asteroidę w rzutach prostokątnych. $L'L''$ jest wodzącą elipsą, której płaszczyzna ma równoległe położenie do rzutni poziomej, zaś K_1K_1' , K_2K_2' , K_3K_3' ... są tworzącymi kołami, znajdującymi się na płaszczyznach prostopadłych do osi X .

Dla znalezienia krzywej, w jakiej asteroida sama w sobie się przecina, szukamy po porządku punktów przecięcia się dwóch tworzących kół, leżących na tej samej płaszczyźnie. Koła $K_3K_3^0$, mające wspólny rzut pionowy K_3^0 , stykają się w punkcie AA' , który leży na wielkiej osi wodzącej elipsy; ten punkt jest punktem przecięcia się powłoki asteroidy. W takiej samej odległości od środka $O'O'$ elipsy wodzącej znajdują się po drugiej jego stronie dwa stykające się koła w punkcie BB' , który jest także punktem przecięcia się powłoki.

Dwa sąsiednie tworzące koła $K_2K_2^0K_2^1$ przecinają się w dwóch punktach, z których jeden leży nad dużą osią elipsy, drugi zaś w takiej samej odległości pod tą osią. Chcąc znaleźć te punkta przecięcia się, obracamy oba koła, biorąc za oś obrotu prostą d_1d_2 , m'' , na której ich poziome średnice leżą, póki nie zajmą równoległego położenia do płaszczyzny wodzącej elipsy, czyli do rzutni poziomej XY . Na tej płaszczyźnie przedstawia się koła w prawdziwej wielkości, jako tóż i odległość ich punktu przecięcia się b_0 od osi $2a$. Tę odległość b_0b_1 odcinamy z punktu m'' po obu stronach wielkiej osi na rzutach pionowych tych kół i otrzymujemy dwa punkta b'' linii przecięcia. W takiej samej odległości po drugiej stronie środka $O'O''$ znajdziemy z przecięcia się dwóch tworzących kół dwa punkta p'' , które posiadają takie same odległości od wielkiej osi elipsy, jak punkta b'' . Z konstrukcyi wynika, że każdemu punktowi przecięcia po jednej stronie środka $O'O''$ odpowiada symetrycznie położony punkt po drugiej stronie tego środka. Połączywszy wszystkie znalezione punkta przecięcia ze sobą, otrzymamy dwa pasma linii krzywych, które względem siebie są symetrycznie położone. Oba punkta AA^1 i BB^1 , leżące na wielkiej osi wodzącej elipsy, która jest także osią otrzymanej krzywej z powodu, że połowi wszystkie do niej prostopadłe cięciwy, są wierzchołkami, zaś $O'O''$ środkiem krzywej.

Z kształtu da się wnosić, że linia przecięcia może być hyperbolą; natenczas musiałaby różnica promieni wodzących każdego jej punktu równać się osi rzeczywistej $2a$.

Chcąc dla dowolnie obranego punktu b'' znalezionej krzywej te różnice otrzymać, należy najpierw geometryczne miejsca jej ognisk wyznaczyć. Dla punktu M' jest $M'P$ rzędną Y , zaś $O'P$ odcinkiem X . Jeżeli M' ma być punktem hyperboli, natenczas powinno dla niego zrównanie $y = \pm \sqrt{V x^2 - a^2}$ mieć miejsce, gdzie $a = O'B$ oznacza połowę rzeczywistej, zaś b połowę urojonej osi. Wyrząd $V x^2 - a^2$ przedstawia przyprostokątnie trójkąta, w którym przeciwprostokątnia równa się x , zaś znana przyprostokątnia równa $a = B'O'$. Jeżeli znalezionej przyprostokątnią nazwiemy w , to otrzymamy dla rzędnej zrównanie $y = \pm \sqrt{w}$. W tém zrównaniu są wyrazy y , a , w znane, możemy więc za pomocą czwartej geometrycznej proporcjonalnej znaleźć b , czyli połowę urojonej osi. Długość jej, wynikłą z konstrukcyi, daje prosta DO'' . Ponieważ kwadrat mimośrodu hiperboli równa się sumie kwadratów z obu półosi, dla tego, jeżeli ze środka O'' przeniesiemy po obu stronach jego na osi rzeczywistej odcinek DB' , otrzymamy oba ogniska F' i F'' . Jeżeli dowolnie obrany punkt b'' na obwodzie krzywej połączymy z punktami F' i F'' prostymi $b''F'$, $b''F''$, to pokaże się,

że różnica ich III' równa się $A'B'$. Z połączenia każdego innego punktu tej krzywej z F' i F'' otrzymamy dwie proste, których różnica będzie się także równać prostej $A'B'$. Dwupasmowa krzywa $c'A'b''N'B'M'$, w której powierzchnia sama w sobie się przecina, jest dla powyższych własności promieni wodzących hyperbola.

W miarę powiększania się promienia r koła tworzącego, przecina się powierzchnia krzywa w hyperbolach, których wierzchołki $A'B'$ zbliżają się do siebie, przez co oś rzeczywista tych hyperboli maleje. Dosięgnię r długości połowy małej osi wodzącej elipsy, to oś rzeczywista hyperboli stanie się zerem, a oba wierzchołki A' i B' padną na siebie w punkcie $O'O''$.

Celem znalezienia linii, w jakiej asteroida w obecnym przypadku się przecina, postępujemy jak poprzednio i otrzymamy jako wynik dwie w punkcie O' przecinające się proste CD , HI , Fig. 3., które na płaszczyźnie hyperboli $c'A'b''N'B'M'$ Fig. 2. się znajdują.

Wykreśliwszy z osi $A'B'$ i DE Fig. 2. hyperboli $N'B'Mc'A'b''$ prostokąt $I II III IV$ i poprowadziwszy w nim przekątnie, otrzymamy obie asymptoty, które w danym przypadku zawierają kąt α . Gdy zmierzmy kąt DOI Fig. 3., zawarty między prostymi CD , HI , pokaże się, że jest on także α i że go oś x dzieli na dwie równe części. Obie więc proste CD , HI , zawierające kąt α , przechodzące przez O' i leżące na płaszczyźnie hyperboli, przystają do asymptot $I III$, $II IV$. Jeżeli więc promień koła tworzącego równa się połowie małej osi wodzącej elipsy, to asteroida przecina się w dwóch prostych, które są asymptotami dla wszystkich hyperboli, powstałych z przecięcia się asteroidy samej w sobie.

Ze zrównania PW (Fig. 2.) = WoI (Fig. 3) nastęrcza się łatwa konstrukcyja asymptot hyperboli, jeżeli ich osie urojone nie są znane. Potrzeba, począwszy od punktu P Fig. 2. na prostopadłej do osi x odejąć po obu stronach połowę osi małej elipsy wodzącej, a otrzymane punkta końcowe odcinków połączyć ze środkiem O'' hyperboli. Jeżeli promień koła tworzącego większy jest niż połowa małej osi elipsy wodzącej, natenczas znachodzimy linią, w jakiej asteroida się przecina w następujący sposób:

Koła tworzące m i n Fig. 3., leżące na tej samej płaszczyźnie K , przecinają się w dwóch punktach, których odległości od osi X równe są długości αO . Tę długość przenosimy z O' na rzucie pionowym kół K_1 po obu stronach i otrzymujemy dwa punkta α' linii przecięcia.

Dwa sąsiednie koła m_1 i n_1 przecinają się w punktach, których odległości od X równają się prostej βr . Tę długość przenosimy na K_2 począwszy od r' po obu stronach, i znachodzimy nowe dwa punkta β ,

linii przecięcia. Połączywszy wszystkie w ten sposób znalezione punkta przecięcia kół tworzących, otrzymamy dwupasmową krzywą $\alpha'\beta'\gamma'\delta'...$, której wierzchołki A i B leżą na prostopadłej prostej do osi X .

Jeżeli przez trzy punkta tej krzywej przesuniemy płaszczyznę, to pokaże się, że i wszystkie inne jej punkta na tej płaszczyźnie się znajdują. Ta płaszczyzna przechodzi przez środek O' wodzącej elipsy i jest do rzutni pionowej równoległa. Ponieważ obie we środku O' przecinające się proste CD , III według poprzedzających objaśnień także na płaszczyźnie tej krzywej się zachodzą, dlatego jakakolwiek cieciwa krzywej musi obie te proste przecinać. Jeżeli zmierzmy odcinki którejkolwiek cieciwy, zawarte między krzywą a prostymi CD , III , to przekonamy się, że takowe są sobie równe. Dla tej własności jest krzywa $\alpha'\beta'\delta'...$ hyperbolą, a proste CD , III jej asymptotami. Ta hyperbola różni się od hyperboli Fig. 2. położeniem swoim, które powstało w ten sposób, że oś rzeczywista $A'B'$ wykonała w płaszczyźnie hyperboli obrót 90° i zajęła położenie AB .

Posuwając płaszczyznę hyperboli równoległe do siebie, otrzymamy za linie przekroju jej z asteroidą dwupasmowe krzywe, z obu stron otwarte.

Płaszczyzna E_3 Fig. 5. przecina asteroide w krzywej $\gamma'\beta'c'A'... mnoB'...$ symetrycznie położonej, nie posiada ona własności hyperboli, ale jest krzywą czwartego stopnia. W miarę oddalania się płaszczyzny hyperboli od jej pierwotnego położenia, zbliżają się wierzchołki krzywych przecięcia do siebie. Jeżeli płaszczyzna E_1 Fig. 4. przejdzie przez koniec średnicy poziomej $Q'Q''$ środkowego koła, tworzącego K_0 , i stanie się w punkcie $Q'Q''$ płaszczyzną styczną asteroidy, natenczas oba wierzchołki krzywej przecięcia padną na siebie w $Q'Q''$. Ta krzywa przecięcia kształtu $5'4'3'2'1'\epsilon'\gamma'\beta'$ jest dwupasmową symetryczną i przecina się w punkcie $Q'Q''$. Zajmie płaszczyzna E_2 Fig. 2. położenie poniżej Q , to jej linia przecięcia z asteroidą jest znowu dwupasmową krzywą, której wierzchołki a' leżą na prostej, zamykającej z poprzedzającą prostą wierzchołków kąt 90° .

W miarę oddalania się płaszczyzny od punktu styczności Q' , oddalają się wierzchołki krzywej $f'e'd'c'b'a'$ od siebie, a kształt jej biskoptowy zmienia się. Jeżeli płaszczyzna E_1 Fig. 5. przechodzi przez koniec a' małej osi elipsy, to linia przecięcia jej z asteroidą jest krzywą zamkniętą kształtu $1'2'3'4'6'...$ i w każdym punkcie symetryczną. Stąd począwszy, podczas posuwania się płaszczyzny E_1 równoległe do płaszczyzny hyperboli ku końcowi C' średnicy koła tworzącego $A'C'$, otrzymamy za przekroje linie symetryczne w sobie zamknięte n. p.

II III... których obwód tembardziej maleje, im więcej płaszczyzna do punktu *C* zbliża się. Dosięgnie E_1 końca *c*, to obwód linii przekroju jest zerem, a płaszczyzna staje się płaszczyzną styczną asteroidy.

Płaszczyzny przechodzące przez środek *O* asteroidy Fig. 6. nie będąc równoległymi do rzutni pionowej, przecinają asteroidę albo w dwupasmowych krzywych otwartych, jeżeli ich kąt nachylenia do wielkiej osi elipsy wodzącej mniejszy jest niż φ , t. j. jak kąt, który zawiera prosta *mO* z wielką osią elipsy, albo w dwupasmowych zamkniętych symetrycznie położonych, jeżeli ten kąt większy jest niż φ .

Płaszczyzna *PQR* Fig. 6., zawierająca z osią elipsy większy kąt niż φ , przecina asteroidę w dwupasmowej krzywej zamkniętej $\alpha'\beta'\gamma'\delta'\epsilon'...$ $\alpha''\beta''\gamma''\delta''\epsilon''...$. Punkta przecięcia tej płaszczyzny z tworzącymi kołami znajdziemy za pomocą rzutni krzyżowej.

Płaszczyzna *PQR* przecina koło tworzące K_1' którego rzut krzyżowy jest K_1'' w punktach $\beta'\beta''$, które odniesione na rzut pionowy K_1'' dają dwa punkta β' rzutu pionowego. W ten sam sposób otrzymany dwa punkta β' drugiego pasma krzywej, które powstają na drugiej, rysunkiem w rzucie poziomym niewidoczniejszej połowie asteroidy. Ponieważ oba pasma są symetrycznie położone, przeto znając punkta jednego $\alpha'\beta'\gamma'\delta'\epsilon'...$ znajdziemy punkta $\alpha\beta\gamma\delta\epsilon...$ drugiego w téjsamej wysokości na odpowiedznych kołach tworzących.

Jeżeli płaszczyznę *PQR* około jej śladu pionowego obrócimy na rzutnię pionową, natenczas znajdująca się na niej linia przekroju padnie na rzutnię pionową i przedstawi się w prawdziwym kształcie $\alpha_0\beta_0\gamma_0\delta_0\epsilon_0$, mającym podobieństwo do linii jajowej.

Fig. 7. przedstawia asteroidę przekrojoną płaszczyzną *PQ* równoległą do osi *X*. Linia przekroju *MM'* jest jednopasmową zamkniętą kształtu fasolowego.

Każda płaszczyzna równoległa do płaszczyzny wodzącej elipsy przecina asteroidę w dwóch półelipsach, których osie nie tylko przystają do siebie, ale także i do elipsy wodzącej.

Z tego wynika, że obie półelipsy przekroju i półelipsy wodzące są przystające.

Płaszczyzna styczna.

Chcąc przez dany punkt *n'n'* Fig. 6. na powłoce asteroidy poprowadzić do niej płaszczyznę styczną, prowadzimy przez ten punkt dwie dowolne płaszczyzny, które powierzchnią asteroidy przecinają w dwóch

liniach krzywych. Dla ułatwienia konstrukcyi obierzmy jedno z płaszczyzn, prostopadłą do płaszczyzny elipsy i do jej wielkiej osi, drugą zaś równoległą do płaszczyzny elipsy wodzącej. Pierwsza z nich przetnie powłokę według koła tworzącego $K_7''K_7''$, którego rzut krzyżowy jest K_1''' , druga zaś w elipsie MM'' , przystającej do elipsy wodzącej. Jeżeli w $n'n''$ poprowadzimy do obu krzywych przekroju linie styczne, to płaszczyzna przesunięta przez takowe będzie żądaną płaszczyzną styczną. Ponieważ rzuty koła $K_7''K_7''$ przedstawiają się jako dwie proste, a każda prosta jest swoją własną styczną, dla tego są one rzutami stycznój $T''T'$ koła w punkcie $n'n''$. W tym samym punkcie n' poprowadziona styczna do elipsy przekroju jest prosta $S'S''$ równoległa do rzutni poziomej.

Zważywszy, że przy elipsach przystających, których osie są względem siebie równoległe położone, a których środki leżą w środku współrzędnych, styczne poprowadzone w punktach mających algebraicznie równe odcinki i rzędne są do siebie równoległe, potrzeba w danym przypadku w punkcie w wodzącej elipsy poprowadzić styczną, a przez punkt n' równoległą do niej proste $S'S''$, w skutek czego konstrukcyja elipsy przekroju odpada.

Za pomocą rzutu krzyżowego T''' stycznój $T''T'$ znajdujemy jej punkta przebicia z rzutniami w punktach v'' i w' . Styczna $S'S''$ przebija rzutnię pionową w punkcie r'' . Połączywszy v'' z r'' i Q' z w' , otrzymamy ślady $P'Q'R'$ płaszczyzny stycznój asteroidy.

Normalna.

Jeżeli w punkcie styczności $n'n''$ poprowadzimy do śladów płaszczyzny stycznój prostopadłe proste, to takowe dają normalną NN'' asteroidy w wyżej wymienionym punkcie.

We Lwowie, 25. czerwea 1889.

Władysław Daszyński.

Statystyka zakładu.

I.

Skład grona nauczycielskiego

z końcem roku szkolnego 1888/9.

A. Nauczyciele przedmiotów obowiązkowych.

1. **Benoni** Karol, Dr. filozofii, profesor VIII rangi, zastępca dyrektora, uczył geografii i historii powszechnej w klasie VII — razem godzin 4.
2. **Zawadził** Wacław, profesor VIII rangi, zawiadowca gabinetu historii naturalnej, uczył historii naturalnej w klasach: Ia, Ib, IIa, IIb, V, VI i VII — razem godzin 20.
3. **Pohorecki** Franciszek, profesor i zawiadowca biblioteki dla nauczycieli, uczył języka polskiego w klasach: IV i VII, i języka niemieckiego w klasach: IV i VII — razem godzin 15.
4. **Soleski** Józef, profesor, uczył matematyki w klasie: VII i fizyki w klasach IV, VI i VII razem godzin 16.
5. **Daszyński** Władysław, profesor, zawiadowca gabinetu geometrycznego, uczył geometrii i rysunków geometrycznych w klasach: IIa, IIb, IV, VI, i kaligrafii w klasie III — razem godzin 16.
6. **Waligórski** Franciszek, profesor, uczył języka polskiego w klasie VI i języka niemieckiego w klasach: IIb i V — razem godzin 14.
7. **Fedorowicz** Teofil, profesor, zawiadowca biblioteki uczniów, uczył geometrii i rysunków geometrycznych w klasach: Ia, Ib, III, V i VII i kaligrafii w klasie IIb — razem godzin 19.
8. **Hoszowski** Celestyn, profesor, zawiadowca gabinetu rysunkowego, uczył rysunków odręcznych w klasach: III, IV, V, VI i VII — razem godzin 20.
9. **Bryk** Kazimierz, profesor, zawiadowca gabinetu fizykalnego, czasowo na urlopie.
10. **Sokołowski** Antoni, profesor, zawiadowca gabinetu chemicznego, uczył języka polskiego w klasie Ib, geografii w klasie IIa, chemii w klasach: IV, V, VI i VII — razem godzin 17.

11. **Rischka** Robert, profesor, uczył języka niemieckiego w klasie IV, geografii w klasach: V i VI i historii powszechnej w klasach: III, IV, V i VI razem godzin 16.
12. Ks. **Laskowski** Józef, Dr. teologii, profesor, uczył religii obrz. łać. we wszystkich klasach — razem godzin 18.
13. **Skwareczyński** Karol, egzamin. zastępca nauczyciela, uczył arytmetyki w klasach II*a*, II*b* i III, i rysunków odręcznych w klasie II*a* i II*b* — razem godzin 18.
14. **Janelli** Franciszek, egzaminowany zastępca nauczyciela, uczył geografii w klasach: I*a*, I*b*, II*b*, III i IV, kaligrafii w klasach: I*a*, I*b* i II*b* razem godzin 18.
15. **Fafara** Julian, egzam. zastępca nauczyciela, uczył języka polskiego w klasie V. języka niemieckiego w klasie II*a* i arytmetyki w klasach I*a* i I*b* — razem godzin 17.
16. **Mandel** Salamon, egzam. zastępca nauczyciela, uczył matematyki w klasach IV, V i VI i fizyki w klasie III — razem godzin 16.
17. **Szromba** Marcin. zastępca nauczyciela, uczył języka polskiego w klasach: I*a*, II*b* i III, języka niemieckiego w klasie III i historii powszechnej w klasie II*b* — razem godzin 16.
18. **Zmudziński** Franciszek, zastępca nauczyciela, uczył języka polskiego w klasie II*a*, języka niemieckiego w klasach I*a* i I*b* i historii powszechnej w klasie II*a* — razem godzin 16.
19. Ks. **Filipowski** Jan, zastępca katechety gr. kat., uczył religii obrz. gr. kat.
20. **Wolf** Michał, uczył religii mojżeszowej we wszystkich klasach — razem godzin 6.

B. A s y s t e n c i :

1. **Tomanek** Zygmunt,
2. **Bernhardt** Emil, egzam. kandydat i aplikant.
3. **Modes** Aleksander.

C. Nauczyciele przedmiotów nadobowiązkowych :

1. Dr. **Benoni** Karol, uczył historii kraju rodzinnego w kl. VII. — razem 1 godzinę.
2. **Rischka** Robert uczył historii kraju rodzinnego w kl. III, IV i VI. — razem godzin 3.
3. Ks. **Filipowski** Jan, uczył języka ruskiego — razem godzin 2.
4. **Kropiwnicki** Józef, uczył języka francuskiego — razem godzin 6, języka angielskiego — razem godzin 2.
5. **Hoszowski** Celestyn, uczył modelowania — razem godzin 4.
6. **Skwareczyński** Karol, uczył gimnastyki — razem godzin 6.
7. **Poliński** Józef, uczył stenografii — razem godzin 4.
8. **Szatkowski** Paweł, uczył śpiewu — razem godzin 4.

II.

Rozkład nauk.

A) Przedmioty obowiązkowe.

I. Klasa.

Gospodarz w klasie Ia: Janelli Franciszek.

„ „ „ Ib: Żmudziński Franciszek.

Religia. 2 godziny tygodniowo. Zasady katolickiej wiary i obyczajów.

Język polski. 4 godziny tygodniowo. Nauka o częściach mowy wogóle. Odmiana imion i czasowników. Nauka o zdaniu gołym i rozwiniętym; z głosowni najniezbędniejsze zasady przy sposobności nauki o deklinacji i konjugacji. Płynne czytanie ustępów z Wypisów polskich tom I., z objaśnieniem gramatycznym i rzeczowym, poprawne opowiadanie, a wreszcie wygłaszanie z pamięci ustępów prozaicznych i poetycznych. Co tydzień jedno zadanie.

Język niemiecki. 6 godzin tygodniowo. Słaba i mocna odmiana rzeczowników, jakoteż odmiana przymiotników, zaimków i liczebników. Odmiana czasowników słabych, tudzież ważniejszych czasowników mocnych praktycznie przy tłumaczeniu przykładów z języka niemieckiego na polski i odwrotnie z Ćwiczeń Dr. L. Germana i Dr. Petelenza Cz. I. Rzad przyimków przy nadarzonej sposobności. Reprodukcyja w języku niemieckim łatwiejszych zdań z Ćwiczeń stosownie zmienianych. Co tydzień zadanie szkolne.

Geografia. 3 godziny tygodniowo. Pojęcia wstępne z geografii fizycznej i matematycznej, oro- i hydrografia wszystkich części świata, oraz krótki przegląd polityczny, według podręcznika Dr. Benoniego i Tatomira.

Arytmetyka. 4. godziny tygodniowo. Układ metryczny. Cztery działania liczbami całkowitymi i dziesiętnymi, mianowanymi i niemianowymi; podzielność liczb, najmniejsza wspólna wielokrotność i największa wspólna miara; ułamki zwyczajne. Liczby wielogatunkowe według podręcznika Dr. W. Zajączkowskiego Cz. I. Co dni 14 zadanie szkolne.

Historja naturalna. 3 godziny tygodniowo. Zoologia podług książki prof. Nowickiego. W pierwszym półroczu ze zwierząt kręgowych: ssaki i ptaki, w drugim półroczu zwierzęta kręgowy, oraz dział zwierząt bezkręgowych.

Geometryja i rysunki geom. 4 godziny tygodniowo. Nauka o punktach, liniach, kątach, trójkątach, czworobokach i wielokątach. Rysowanie ilości przestrzennych z uwzględnieniem ich wielkości i położenia,

z wolnej ręki, z modeli drutowych i gipsowych. Rysunek ornamentów, które na podstawie konstrukcyjnej łatwo wykonać się dają.

Kaligrafia. 2 godziny tygodniowo. Pismo według wzorów Greinera, po polsku i po niemiecku.

II. Klasa.

Gospodarz w klasie IIa: **Fafara Julian.**

„ „ IIb: **Skwarezyński Karol.**

Religia. 2 godziny tygodniowo. Historia starego testamentu z uwzględnieniem chronologii i geografii biblijnej.

Język polski. 3 godziny tygodniowo. Powtórzenie i uzupełnienie nauki o formach i o zdaniu rozwiniętym, nauka o składni zgody i rządu na podstawie gramatyki Dra Małeckiego. Czytanie, opowiadanie, analiza gramatyczna, deklamacja z wypisów tom II. Trzy wypracowania piśmienne na miesiąc.

Język niemiecki. 6 godzin tygodniowo. Powtórzenie i uzupełnienie nauki o formach; czasy złożone w formie czynnej i biernej — używanie przyimka *zu* przy wyrazie bezokolicznym i przedpierwotnika *ge* w imiesłowiu. Odmiana zaimka i liczebnika, o przyimkach i spójnikach w ogólności. Czytanie, tłumaczenie i analiza podług Wypisów Rebena. Co tygodnia ćwiczenie domowe i półgodzinne szkolne.

Geografia. 2 godziny tygodniowo. Szczegółowa geografia Azji, Afryki i krajów Europy południowej podług podręcznika Baranowskiego i Dziezickiego.

Historia. 1 godzina tygodniowo. Dzieje starożytne podług Weltera w tłumaczeniu polskim Zyg. Sawczyńskiego, tom I.

Matematyka. 3 godziny tygodniowo. Działania skrócone; stosunki i proporcje; pojedyncza i złożona reguła trzech; praktyka włoska; rachunek procentu prostego; rachunek terminu; reguła spółki, łańcuchowa, przeciętna i mieszany podług książki Zajęzkowskiego Cz. II. Co dni 14 zadanie szkolne.

Historia naturalna. 3 godziny tygodniowo. W I. półroczu mineralogia według książki Łomnickiego. W II. półroczu botanika podług książki Hückla.

Geometria i rysunki geom. 4 godziny tygodniowo. Przedmiot z I. klasy w krótkości powtórzony. Przystawanie i podobieństwo trójkątów z uwidocznieniem, polegającym na konstrukcyi takowych. Konstrukcja czworoboków. Nauka o kole.

Rysunki odręczne. 4 godziny tygodniowo. Ćwiczenie w rysowaniu ornamentów płaskich podług szkoły elementarnej E. Herdlego i Jacobsthal, oraz nauka perspektywy podług szkoły J. Grandauera z użyciem odpowiednich przyrządów i zastosowanie kombinacji architektonicznych geometrycznych z odlewów gipsowych.

Kaligrafia. 2 godziny tygodniowo. Pismo według wzorów Greinera, po polsku i po niemiecku.

III. Klasa.

Gospodarz: Szromba Marcin.

Religia. 2 godziny tygodniowo. Historia życia Chrystusa i historia apostołska z uwzględnieniem biblijnej geografii i chronologii.

Język polski. 3 godziny tygodniowo. Szczegółowo składnia zgody i rządu; składnia w obrębie czasownika. Nauka o zdaniu złożonem; części mowy nieodmienne — podług gramatyki Antoniego Małeckiego. Czytanie, opowiadanie, rozbiór gramatyczny i deklamacja ustępów wierszem i prozą z III. tomu Wypisów polskich dla niższych klas gimnazjalnych. Co 10 dni zadanie domowe, co 14 szkolne.

Język niemiecki. 5 godzin tygodniowo. Z gramatyki: składnia zgody i część składni rządu; powtórzenie nauki o formach. Lektura połączona z analizą na podstawie wypisów Hamerskiego dla III. kl.; przerobionych ustępów niemieckich tak prozaicznych jako też poetycznych uczono się na pamięć. Ćwiczeń piśmiennych było na miesiąc cztery: dwa domowe, dwa szkolne.

Geografia. 2 godziny tygodniowo. Szczegółowa geografia krajów Europy środkowej i północnej, oraz Ameryki i Australii podług podręcznika Baranowskiego i Dziedzickiego.

Historia. 2 godziny tygodniowo. Dzieje wieków średnich z szczególnem uwzględnieniem historii austriackiej i kraju rodzinnego, podług Weltera w tłumaczeniu Sawczyńskiego, tom II.

Arytmetyka. 4 godziny tygodniowo. Powtórzono przedmiot z klas poprzedzających; miary, wagi i monety zagraniczne, nauka o papierach publicznych; w drugim półroczu: cztery działania liczbami algebraicznymi; podnoszenie liczb szczególnych do drugiej i trzeciej potęgi, tudzież wyciąganie drugiego i trzeciego pierwiastka, podług książki Bączalskiego. Co dni 14 zadanie szkolne.

Fizyka. 3 godziny tygodniowo. Ogólne i szczególne własności ciał; o ciepłe, magnetyzmie i elektryczności podług książki Dra. Czesława Rodeckiego.

Geometrya i rysunki geom. 3 godziny tygodniowo. Konstrukcyje opierające się na przystawianiu i podobieństwie figur. Stereometrya. Rysowano prócz powyższych konstrukcyj ornament geometryczny i nakładano farbami.

Rysunki odręczne. 4 godziny tygodniowo. Ornamenta konturowe i w półtonie cieniowane ołówkiem i kredą, lub kolorowane podług wzorów Carota, Andla i z odlewów gipsowych.

Kaligrafia. 2 godziny tygodniowo. Pismo ozdobne.

IV. Klasa.

Gospodarz: Pohorecki Franciszek.

Religia. 2 godziny tygodniowo. Objasnienie ważniejszych obrzędów kościoła Chrystusowego z uwzględnieniem ich powodów i czasu zaprowadzenia.

- Język polski.** 3 godziny tygodniowo. Szczegółowo składnia w obrębie czasownika, nauka o zdaniu złożonem, o okresach, szyku wyrazów i słoworodzie; ortografia i interpunkcyja podług gramatyki Dra. Antoniego Małeckiego. Czytanie, opowiadanie, rozbiór gramatyczny i deklamacya ustępów wierszem i prozą z IV. tomu Wypisów. Co miesiąc dwa zadania domowe, jedno szkolne.
- Język niemiecki.** 5 godzin tygodniowo. Składnia zgody, składnia rządu; nauka o czasach, trybach i sposobach. mowa zależna, przyimki rządzące przypadkami, przemiana zdań. Czytanie, tłumaczenie, opowiadanie, uczenie się na pamięć; rozbiór z Wypisów Ed. Hauerskiego, tom II. Co 10 dni zadanie szkolne. Co 14 dni domowe.
- Geografia i Statystyka.** 2 godziny tygodniowo. Dokładna geografia monarchii austro-węgierskiej z szczególnem uwzględnieniem kraju rodzinnego, według podręcznika Dra I. Szaraniewicza.
- Historya powszechna.** 2 godziny tygodniowo. Historya nowożytna z szczególnem uwzględnieniem historyi austryackiej podług Weltera w tłumaczeniu polskiem Sawczyńskiego, tom III.
- Arytmetyka.** 3 godziny tygodniowo. Powtórzono przedmiot z klas poprzedzających; cztery działania liczbami algebraicznymi, największa wspólna miara i najmniejsza wspólna wielokrotność; ułamki zwyczajne; równania pierwszego stopnia z jedną i dwiema niewiadomymi. Co dni 14 zadanie szkolne.
- Fizyka.** 3 godziny tygodniowo. Wzięto statykę i dynamikę ciał stałych, płynnych i lotnych, akustykę i optykę podług książki Dra. Czesława Rodeckiego.
- Chemia.** 4 godziny tygodniowo. Opis ważniejszych pierwiastków i tychże połączeń; ważniejsze związki organiczne z uwzględnieniem ich praktycznego zastosowania.
- Geometrya i rysunki geom.** 3 godziny tygodniowo. Obliczenie powierzchni figur płaskich, powierzchni i objętości brył, rozwiązanie praktycznych zagadnień. Zmiana figur i konstrukcyja linii krzywych. Zastosowanie twierdzeń geometrycznych do miernictwa. Rzuty prostopadłe punktu, prostej i figur płaskich.
- Rysunki odręczne.** 4 godziny tygodniowo. Rysowano ornamenta podług wzorów Andella, Jakobsthala, Storcka, tudzież liście i architektoniczne ozdoby podług modeli.

V. Klasa.

Gospodarz: **Waligórski Franciszek.**

Religia. 3 godziny tygodniowo. I. półrocze: Główne źródła katolickiej nauki wiary i obyczajów w historycznym przedstawieniu. II. półrocze: Katolicka nauka wiary.

Język polski. 3 godziny tygodniowo. W I. półroczu: Nauka o prozie z estetycznym objaśnieniem wszystkich jej kształtów. W II. półroczu: Nauka o wierszowaniu podług gramatyki A. Małeckiego i nauka o poezyi z estetycznym objaśnieniem wszystkich jej kształtów. W obu półroczach odpowiednia lektura na podstawie Wypisów polskich tom IV. Ćwiczenia stylistyczne dwa w miesiącu.

Język niemiecki. 5 godzin tygodniowo. Podstawą nauki były Wypisy niemieckie Jandaurka-Hamerskiego dla klasy V. Lektura połączona z rozbiorem gramatycznym i logicznym, opowiadanie z zastosowaniem synonimiki i uwzględnieniem konstrukcyjnych odrębności języka niemieckiego z polskim; nieustanne powtarzanie główniejszych prawideł gramatycznych. Ustępy poetyczne objaśniano także pod względem estetycznym i uczono się ich na pamięć. Tłómaczenie z języka polskiego na niemiecki. Ćwiczenia pisemne dwa na miesiąc: jedno domowe, jedno szkolne.

Geografia. 1 godzina tygodniowo. Powtórzenie i dopełnienie geografii matematycznej i fizycznej, tudzież geografii Azji, Afryki i państw południowej Europy z uwzględnieniem stosunków handlowych i przemysłowych według podręcznika Baranowskiego i Dziedzickiego.

Historya. 3 godziny tygodniowo. Historya starożytna podług Gindelego tom. I. w tómaczeniu Markiewicza.

Matematyka. 5 godzin tygodniowo. Z algebry: cztery działania. Podzielność liczb, ułamki, stosunki i proporeye, potęgi i pierwiastki. Zrównania: stopnia pierwszego. Z geometryi: Planimetrya. Co 14 dni zadanie szkolne.

Historya naturalna. 3 godziny tygodniowo. Wykład systematyczny zoologii na zasadach anatomicznych i fizyologicznych. Zarys anatomii i fizyologii człowieka podług książki Dra. Nowickiego.

Chemia. 3 godziny tygodniowo. W pierwszym półroczu: Wiadomości wstępne, mianowicie: definicya atomu, drobiny, połączeń chemicznych, podział pierwiastków na metaloidy i metale. Szczegółowy opis metaloidów jednosilnych, dwusilnych i ich połączeń; z metaloidów trójsilnych: o fosforze. W drugim półroczu: Dalszy ciąg opisów metaloidów trójsilnych i metaloidów czterosilnych, o własnościach fizycznych i chemicznych metali, gromady potasowców i wapniowców podług książki A. Nawratila i A. Sokołowskiego.

Geometrya wykreślna. 3 godziny tygodniowo. O rzutach i względnościach punktu, linii prostej i płaszczyzny. Rozwiązanie zagadnień tyczących się punktu, prostej i płaszczyzny. O rzutach brył graniastych i okrągłych, przekroje brył płaszczyznami, oznaczenie przekrojów w siatkach. O liniach krzywych, elipsie, hyperboli, paraboli i cykloidzie.

Rysunki odręczne. 4 godziny tygodniowo. Ornamenta kolorowane podług szkoły Meirera, rysowanie i cieniowanie ornamentów z modeli gipsowych, rysunek w perspektywie głównej i słupów, nauka głowy ludzkiej podług szkoły J. Grandauera, oraz rysowanie medalionów z odlewów gipsowych.

VI. Klasa.

Gospodarz: Rischka Robert.

Religia. 2 godziny tygodniowo. Katolicka nauka obyczajów.

Język polski. 3 godziny tygodniowo. Historia literatury polskiej w ogólnym zarysie aż do Konarskiego, przyczem czytano ustępy z najważniejszych pisarzy Zygmunrowskich, również okresu makaronicznego. Ćwiczenia dwa w miesiącu.

Język niemiecki. 4 godziny tygodniowo. Czytanie i objaśnienie pod względem gramatycznym, rzeczowym i estetycznym ustępów prozaicznych i poetycznych z Wypisów Jandaurka na klasę VI. Krótkie biografie i poglądy na działalność literacką tych autorów, których utwory w szkole czytano. Opowiadanie, deklamacya. Powtórzenie najważniejszego materiału gramatycznego. Co dwa tygodnie zadanie domowe lub szkolne.

Geografia. 1 godzina tygodniowo. Dalszy ciąg geografii Europy, z wyjątkiem monarchii austro-węgierskiej, geografia Ameryki i Australii według podręcznika Baranowskiego i Dziedzickiego.

Historya. 3 godziny tygodniowo. Historia wieków średnich, z szczególnem uwzględnieniem historii austryackiej i kraju rodzinnego, podług Gindelego tom II. w tłumaczeniu Markiewicza.

Matematyka. 5 godzin tygodniowo. Z algebry: Logarytmy, równania drugiego stopnia i niektóre wyższych stopni, równania wykładnicze i goniometryczne, równania nieoznaczone. Arytmetyczne i geometryczne postępy, z zastosowaniem do procentu składanego i obliczenia renty. Z geometrii: Trygonometria i Stereometria. Co 14 dni zadanie szkolne.

Fizyka. 4 godziny tygodniowo. Mechanika ogólna i mechanika sil międzycząstkowych podług podręcznika J. Soleskiego.

Historya naturalna. 2 godziny tygodniowo. Botanika. W pierwszym półroczu: anatomia, fizjologia i morfologia roślin. W drugim półroczu: systematyka. Z systemów naturalnych ważniejsze i system Lineusza w porównaniu z naturalnymi podług książki Lomnickiego.

Chemia. 2 godziny tygodniowo. Opis metali ciężkich i ich połączeń, mianowicie gromada żelazowców: cynkowców, ołowiwców, metale szlachetne. Z chemii organicznej: Wiadomości wstępne i alkohole rodników jednosilnych, tudzież należące tu aldehydy, kwasy i etery podług książki A. Nawratila i A. Sokołowskiego.

Geometrya wykreślna. 3 godziny tygodniowo. Rozwiązanie naroża trójściennego. O powierzchniach rozwijalnych i płaszczyznach stycznych do tych powierzchni. Przecięcia powierzchni rozwijalnych między sobą, jakoteż ich przekroje płaszczyznami; konstrukcyja siatek. O powierzchniach obrotowych i wchrowatych; początki rzutów środkowych.

Rysunki odręczne. 4 godziny tygodniowo. Dalszy ciąg rysunków ornamentalnych podług odlewów gipsowych, rysowanie medalionów i głów ludzkich podług modeli, tudzież kopiowanie podług wzorów Bargue'a i Gérôme'a.

VII. Klasa.

Gospodarz: **Soleski Józef.**

Religia. 2 godziny tygodniowo. Przegląd historii kościelnej.

Język polski. 3 godziny tygodniowo. Literatura XIX. wieku z uwzględnieniem najznakomitszych pisarzy i poetów na podstawie Wypisów Mecherzyńskiego, tom II.

Język niemiecki. 4 godziny tygodniowo. Czytano i objaśniano utwory najcelniejszych poetów klasycznych XVIII. i XIX. wieku z poglądem na historią literatury tych wieków. W każdym półroczu 5 zadań domowych i 4 szkolne.

Geografia. 1 godzina tygodniowo. Szczegółowa geografia monarchii austriacko-węgierskiej z szczególnem uwzględnieniem stosunków handlowych i przemysłowych, środków komunikacyjnych, zakładów naukowych i formy rządu.

Historia. 3 godziny tygodniowo. Historia nowsza od odkrycia Ameryki, z uwzględnieniem dziejów monarchii austriackiej i historii kraju rodzinnego, podług Gindelego tom III. w tłumaczeniu Markiewicza.

Matematyka. 5 godzin tygodniowo. Z algebry: Kombinacje i rachunek prawdopodobieństwa. Dwumian Newtona. Zbieżność i rozbieżność szeregów. Szeregi arytmetyczne wyższych rzędów. Ogólne własności zrównań. Rozwiązanie zrównań trzeciego stopnia. Z geometrii: trygonometria sferyczna z zastosowaniem do geografii, astronomii i stereometrii, geometria analityczna na płaszczyźnie: punkt, prosta, koło i krzywe stożkowe. Co 14 dni zadanie szkolne.

Fizyka. 4 godziny tygodniowo. W pierwszym półroczu: nauka o ruchu falowym, nauka o głosie, elektryczność statyczna. W drugim półroczu: galwanizm, magnetyzm, optyka, nauka o cieple i zasady meteorologii.

Historia naturalna. 3 godziny tygodniowo. W pierwszym półroczu: mineralogia, w drugim: geognozya i geologia podług książki Łomnickiego. Ważniejsze momenty z geografii roślin i zwierząt.

Chemia. 2 godziny tygodniowo. Dalszy ciąg chemii organicznej, mianowicie: alkohole i kwasy rodniczków dwu- i trój silnych, węglowodany (cukry), barwniki, alkaloidy organiczne. Krótki rys chemii rozbiorowej; w drugim półroczu powtarzano ważniejsze działy tak chemii nieorganicznej, jakoteż organicznej.

Geometria wykreślna. 3 godziny tygodniowo. Konstrukcyja cieniów własnych i rzuconych. Ćwiczenia w rysowaniu przedmiotów technicz-

nych i w nakładaniu farbami. Nauka rzutów środkowych czyli wolnej perspektywy, z zastosowaniem do perspektywy malarskiej i do konstrukcyi cieniów perspektywicznych.

Rysunki odręczne. 4 godziny tygodniowo. Rysowano popiersia, tudzież ornamenta podług odlewów gipsowych i kopie podług wzorów Barge'a i Géróma.

B) Przedmioty nadobowiązkowe.

Historya kraju rodzinnego. W klasach III, IV, VI i VII po jednej godzinie tygodniowo. W nauce téj brało udział 98 uczniów.

Język francuski. W I. oddziale: Czasowniki avoir i être, o rodzajniku, odmiana rzeczowników, główne zasady formowania liczby mnogiej rzeczowników, przymiotników i formowania przymiotników żeńskiego rodzaju. W II. oddziale: Czasowniki regularne, zogólnienie prawideł poprzedzających, zaimki, liczebniki. W III. oddziale: Czasowniki nie-regularne, imiesłowy, składnia zgody i rzędu, czytano ustępy znakomitszych autorów, oraz podano ich biografie. Zapisało się 52 uczniów.

Modelowanie. 4 godziny tygodniowo. Modelowano arabeski, medaliony i popiersia podług odlewów gipsowych lub podług natury. — Uczęszczało uczniów 28.

Gimnastyka. W 6 oddziałach po 1 godzinie tygodniowo. W każdym oddziale przez pierwszą $\frac{1}{2}$ godzinę odbywano na przemian pochody, ćwiczenia rzędowe i wolne bez przyborów i z przyborami; drugą $\frac{1}{2}$ godzinę ćwiczenia na przyrządach, jak: drabinach, żerdziach i linie, maszcie poziomym i pionowym, odskoczni, kółkach, drażku poziomym, poręczkach, koźle i koniu. Uczęszczało uczniów 176.

Stenografia. W dwóch oddziałach po 2 godziny tygodniowo. Nauka stenografii polskiej zastosowana do użytku szkolnego włącznie z nauką o stałych skröceniach. Uczęszczało uczniów 36.

Spiew. W dwóch oddziałach po 2 godziny tygodniowo. Uczęszczało uczniów 60.

Wykaz ksiązek w zakładzie używanych.

Religia. W kl. I. katechizm religii katolickiej Dr. J. Schustera w tłómaczeniu J. Zielińskiego. Wydanie III. 1886. — W kl. II. Historya biblijna starego zakonu ks. Tom. Dąbrowskiego. Wydanie I. 1884. — W kl. III. Historya biblijna nowego zakonu ks. Tom. Dąbrowskiego. Wydanie I. 1881. — W kl. IV. Liturgika katolicka, tłómaczona z niemieckiego przez ks. W. J. Jachimowskiego. Wydanie I. 1879 — W kl. V. Nauka wiary katolickiej Dr. Antoniego Wapplera w tłómaczeniu ks. J. Świsterskiego. Wydanie I. 1875. — W kl. VI.

Etyka katolicka Dr. K. Martina w tłumaczeniu ks. Ł. Soleckiego. Wydanie II 1885. — W kl. VII. Historia kościoła Chrystusowego Dr. M. Robitscha w tłumaczeniu ks. W. Jachimowskiego. Wydanie I. 1867.

Język polski. a) Gramatyka w kl. I. — IV. Dr. Ant. Małeckiego. b) Wypisy w kl. I. tom I.; w kl. II. tom II.; w kl. III. tom III; Mecherzyńskiego tom I. Wydanie II. W kl. VII. Mecherzyńskiego tom II. Wydanie II. 1878.

Język niemiecki. a) Gramatyka Schobera — Germana. Wydanie IV. 1882. b) Wypisy: W kl. I. Germana-Petelenza, w kl. II. Rebena — Germana. Wydanie IV; w kl. III. Hamerskiego wydanie III; w kl. IV. Hamerskiego tom II. wydanie II.; w kl. V. Jandaurka — Hamerskiego wydanie II. 1880; w kl. VI. Jandaurka tom II. 1874; w kl. VII. Eggera Deutsches Lehr- und Lesebuch II. Theil. I. Band VII. Auflage 1880.

Geografia. W kl. I. Benoni i Tatomir krótki rys geografii Wydanie III; w kl. II. i III. Geografia Baranowskiego i Dziedzickiego. Wydanie III.; w kl. IV. Szaraniewicza: Rys geograficzno-statystyczny monarchii austr. węg. wyd. III.; w klasie V. i VI. Geografia Baranowskiego i Dziedzickiego; w kl. VII. Statystyka Szaraniewicza.

Historya. W kl. II. Dzieje starożytne Weltera — Sawczyńskiego Tom I.; w kl. III. Dzieje średniowieczne Weltera — Sawczyńskiego Tom II.; w kl. IV. Dzieje nowożytne Weltera — Sawczyńskiego Tom III.; w kl. V., VI. i VII. Dzieje powszechnie Gindego — Markiewicza Tom I., II. i III.

Matematyka. W kl. I. i II. Początki arytmetyki Wład. Zajączkowskiego Wyd. I. 1887; w kl. III. i IV. Początki arytmetyki Dr. Wład. Zajączkowskiego Cz. II.; w kl. V., VI. i VII. Arytmetyka i Algebra Mocnik — Budyński i Geometrya Mocnik — Stanecki. Logarytmy.

Fizyka. W kl. III. i IV. Fizyka Dr. Cz. Rodeckiego; w kl. VI. i VII. Fizyka Soleskiego. W roku szkolnym 1890 w klasie III. używaną będzie fizyka J. Soleskiego.

Historya naturalna. W kl. I. Zoologia Nowickiego obrazowa Wyd. V. 1880; w klas. II. Mineralogia Łonnickiego Wyd. II. i Botanika Hückla wyd. II.; w kl. V. Zoologia dla niższych kl. Nowickiego Wyd. I.; w kl. VI. Botanika Rostańskiego, w kl. VII. Mineralogia i Geologia Łonnickiego, Wyd. II.

Chemia. W kl. IV. — VII. Zarys chemii Roscoe'go w tłóm. Nawratila i Sokołowskiego.

Geometrya wykreślna. W kl. I. — IV. Geometrya Mochnika w opracowaniu Bączalskiego, w kl. IV. — VI. Geometrya wykreślna Wierzbickiego; w kl. VII. Perspektywa wolna Maszkowskiego.

III.

Temata do wypracowań piśmiennych.

A) W języku polskim.

Klasa V.

1. Bitwa pod Grunwaldem (opowiadanie.)
2. Pierwszy dzień roku szkolnego (opis w liście do przyjaciela.)
3. Chata pod śniegiem (opowiadanie).
4. Wojna trojańska.
5. Porównanie życia ludzkiego z podróżą.
6. Jak wychowywali swe dzieci Spartanie?
7. Podać przyczynę i opowiedzieć wypadek pierwszego okresu wojny peloponeskiej.
8. Podać tok myśli ustępu poetycznego A. Pługa, p. t. Oplątki.
9. Podanie o założeniu Rzymu.
10. Podać charakterystyczne cechy bajki i treść jednej z bajek Krasie.
11. Opisać puszcze leśną na podstawie lektury szkolnej.
12. Podać charakterystyczne cechy legendy i treść legendy tatrzańskiej J. Szujskiego p. t. „Święta Kinga“.
13. O rozwoju władzy trybunów ludowych w Rzymie.
14. Burza (opis).
15. Jak można z budowy nóg wnioskować na sposób życia i miejsce pobytu zwierząt ssących?
16. Napad Gallów na Rzym 389 r.
17. Uczeń donosi rodzicom o zbliżającym się zakończeniu roku szkolnego (list).

Klasa VI.

1. Opisanie bitwy pod Grunwaldem (podług Długosza).
2. Znaczenie świata roślinnego w przemyśle.
3. „Jarosław“ — rapsod rycerski (z rękopisu Krółodworskiego).
4. Przyczyny upadku państwa rzymskiego.
5. Zgon Siegfrieda (z pieśni o Nibelungach).
6. Jakie korzyści przynosi nam życie towarzyskie?
7. Jakie wady wytyka Polakom „Satyr“ Kochanowskiego?
8. „Prawdą a pracą“ — dewiza J. I. Kraszewskiego.
9. Charakterystyczne rośliny Europy.
10. „Pomnij, że jesteś człowiekiem.“
11. Znaczenie wielkich rzek dla kultury, przemysłu i handlu.
12. Jaki pożytek mamy z żelaza?
13. Sprawa „Halszki z Ostroga“ (podług Górnickiego).

Klasa VII.

1. O niebezpieczeństwie zbytłych wygód dla młodzieży.
2. Charakter Walerego w komedyi J. U. Niemcewicza „Powrót posła“ (szkol).
3. Dlaczego Ameryka północna pod tymi samymi równoleżnikami zimniejszy ma klimat, niż Europa?
4. W jakim względzie mogą podróże zagraniczne przyczynić się do wykształcenia młodzieńca.
5. Pierwsze objawy romantyzmu w Polsce (szkol).
6. O czytaniu książek.
7. Walka klasyków z romantykami (szkol).
8. Praw ludzkich nad zwierzetami jak używać się godzi?
9. W jakim związku stoi ballada Alpuhara z całym poematem „Konrad Wallenrod“ A. Mickiewicza.
10. Przyczyny próżniactwa.
11. Mickiewicz w Kownie (szkol).
12. Monolog w przededniu wyjazdu w dalekie strony.
13. Scharakteryzować postępowanie Francyi w czasie 30-letniej wojny.

B) W języku niemieckim.

Klasa V.

1. Das Pferd in Lessings Fabel: „Zeus und das Pferd.“
2. Nutzen des Holzes.
3. Bedeutung des Nil für Ägypten.
4. Ein Samenkorn erzählt seine Geschichte.
5. Der Schenk von Limburg (Inhalt).
6. Die hängenden Gärten und der Baaltempel in Babylon (eine Vergleichung).
7. Das delphische Orakel und die Pythia.
8. Nutzen der Hausthiere.
9. Wie ist der Ausspruch des Königs Amasis von dem Neide der Götter in Schillers „Ring des Polykrates“ zu verstehen?
10. Die Bescheidenheit eine Zierde der Jugend.
11. Graf von Habsburg (Inhalt der Ballade v. Schiller.)
12. Die Ziegeuner in Ungarn (Auszug aus dem Lesestücke).
13. Die Uhr und ihre Bedeutung für den Menschen.
Vier Übersetzungen.

Klasa VI.

1. Der Schatzgräber von Göthe (Inhalt.)
2. Die poetischen Werke der Römer (Übersetzung.)
3. Das Sängers Fluch von Göthe (Inhalt.)

4. Die Römer und Karthager in der Schlacht bei Zama. (Eine cultur-historische Skizze).
5. Das Glück von Edenhall, von Uhland (Nacherzählung).
6. Jeder ist seines Glückes Schmied (Eine Abhandlung auf Grund gegebener Disposition).
7. Die „Bürgschaft“ von Schiller (Ideengang.)
8. Eine Übersetzung aus dem Polnischen.
9. Kaiser Rudofs Ritt zum Grabe von Just. Kerner (Nacherzählung.)
10. Inhalt und Lösung der drei Fragen, die der Kaiser dem Abte in Uhlands diesbezüglichem Gedichte aufgibt.
11. Erläuterung des Satzes: den schlechten Mann muss man verachten, der nie bedacht, was er vollbringt. Schillers „Glocke.“
12. Leopold der Tugendhafte von Österreich vor Accon. (Eine Skizze aus der Geschichte der Kreuzzüge.)
13. Warum wird das Feuer eine Himmelskraft genannt?
14. Von der Vaterlandsliebe. — Eine Übersetzung aus den Landtagspredigten des Peter Skarga Pawecki.
15. Wie kam Österreich an das Haus Habsburg?
16. Eine Übersetzung.

Klasa VII.

1. „Gefährlich ist's den Leu zu wecken.
„Verderblich ist der Tigers Zahn;
„Jedoch der schreckliste der Schrecken
„Das ist der Mensch in seinem Wahn.“ *Schiller.*
2. Die deutsche Thiersage. (Schularb.)
3. Bericht eines Eisenbahnbeamten über eine Verkehrsstörung,
4. Der Streit der Leipziger und der Schweizer. (Schularb.)
5. Welche vortheilhaften Folgen hatten die Nationalspiele für die Griechen?
6. Charakterschilderung des Majors Tellheim im Lessingschen Lustspiele „Minna von Barnhelm.“
7. Emilia Galotti, Trauerspiel v. Lessing. Gedrängter Inhalt. (Schularb.)
8. Die Bekehrung Constantin des Grossen zum Christenthume.
9. Charakterschilderung der Hauptperson im Lessing'schen Drama „Nathan der Weise.“
10. Die Bedeutung der Parabel von den drei Ringen im obigen Drama. (Schularb.)
11. Welchen Einfluss übt das Meer auf den Charakter seiner Küstenbewohner?
12. Wurde Herder mit Recht der „Apostel der Humanitaet“ genannt?
13. Herman und Dorothea v. Göthe I. Gsg. Inhaltsangabe.
14. Der Wolfische Homer.
Sieben Städte zanken sich, ihn geboren zu haben;
Nun, da der Wolf ihn zerriss, nehme sich jede ihr Stück.
Aus den „Xenien.“
15. Disposition der Elegie „Der Spaziergang“ v. Schiller.

Temata przy piśmiennem egzaminie dojrzałości.

z końcem roku szkolnego.

Zadanie polskie:

Jakie korzyści odnosimy z nauki geografii, z przytoczeniem najważniejszych odkryć i wpływu tychże na rozwój ludzkości?

Zadania niemieckie:

1. Z dziejów powszechnych dla klas wyższych Dr. A. Gindelego w przekładzie M. Markiewicza t. III. ed. 1886. na str. 105 „Gustaw Adolf“ przełożyć na język niemiecki do słów: „rolę wielkiego mocarstwa.“
2. Aus dem deutschen Lesebuche für die sechste Classe v. J. Jandaurek S. 91. §. 38 das Lesestück: „Asien“ bis zu Ende ins Polnische zu übertragen.

Zadanie matematyczne:

$$1. \quad 418 \frac{2x-1}{2x+1} = 318 \frac{2x-2}{3x+2}$$

2. Z stożka równobocznego, którego powierzchnia wynosi 412 cm^2 . odcięto część w jednej trzeciej wysokości, licząc od wierzchołka; jaką objętość posiada pozostały pień stożka?
3. Ile pozostało z długu 26000 zł. na procencie składanym po 5% jeszcze do spłacenia, jeżeli na procenta i częściowe opłacenie kapitału uiszczano przez 10 lat co roku po 2000 zł.?
4. Ile godzin trwa dzień najdłuższy i najkrótszy w Paryżu? Szerok. geogr. = $48^{\circ} 50' 13''$.

Zadanie z rysunków geometrycznych:

1. Są dane dwa punkta A i B i płaszczyzna P ; wyznaczyć na płaszczyźnie P taką prostą L , która od punktu A ma mieć odległość m a od punktu B odległość n .
2. Jest dany półstożek prosty wydrążony, spoczywający wierzchołkiem na rzutni poziomej tak, że oś jego jest do rzutni poziomej prostopadła a tworzące przekroju jego do rzutni poziomej równoległe; znaleźć cień rzucony na wewnętrzną powierzchnię stożka przy równoległym oświetleniu.
3. Narysować koło w perspektywie tak, ażeby rzut jego perspektywiczny przedstawił się jako parabola.

IV.

Środki naukowe.

A. Biblioteka.

1. Biblioteka dla nauczycieli.

Biblioteka liczy obecnie 1.790 dzieł w 2.810 t. i 811 z.

W ciągu roku szkolnego przybyły w drodze kupna lub daru następujące dzieła:

1721. Scherer Wilhelm. Geschichte der deutschen Literatur. Berlin 1887. — 1722. Engelieu A. Grammatik der deutschen Sprache. Berlin 1888. — 1723. Leuchtenberger Gottlieb. Dispositionen zu deutschen Aufsätzen. Berlin 1888. — 1726. Kozenn — Haardt-Umlauf. Geografischer Schul-Atlas. Wien 1888. — 1727. Salmon George übers. von Fiedler Wilhelm Dr. Vorlesungen über die Algebra der linearen Transformationen. Leipzig 1877. — 1728. Salmon George übers. von Fiedler Wilhelm Dr. Analytische Geometrie ber Kegelschnitte. Leipzig 1887—88. — 1729. Dygasiński Adolf. Wskazówki do ćwiczeń stylistycznych polskich. Warszawa 1889. — 1730. Błaziński Józef. Barbaryzmy i dziwolagi językowe. Kraków 1888. — 1731. Bogusławski Edward. Słówko o racjonalnej grafice polskiej. Kraków 1888. — 1732. Filograf. Teoretyczna poprawa grafiki polskiej. Warszawa 1888. — 1733. Hübl Franz. Normalien-Index für die österreichischen Mittelschulen. Brüx 1888. — 1734. Leniek Jan Dr. Książka pamiątkowa ku uczczeniu jubileuszu trzechsetletniej rocznicy założenia gimnazjum św. Anny w Krakowie. Kraków 1888. — 1735. Zathay Hugo Dr. Uwagi nad „Panem Tadeuszem“ A. Mickiewicza. Poznań 1886. — 1736. Libelt K. Dr. Psalterz Floryański i Biblia królowej Zofii. Poznań 1872. — 1737. Dubrawski Stefan. Der slavische Interrogativsatz. Stryj 1881. — 1738. Przegląd archeologiczny. Organ c. k. konserwatoryi i Towarzystwa arch. krajowego we Lwowie. Lwów 1882—883. — 1739. Próchnicki Franciszek. Wskazówki do nauki języka polskiego Lwów 1885 — 1740. Vollständiges Ortschafts-Verzeichnis der im Reichsrathe vertretenen Königreiche und Länder. Wien 1882. — 1741. Moćnik Franz. Dr. Anfangsgründe der Geometrie für die II, III, und IV. Classe der Realschulen. Prag 1881. — 1742. Album uczącój się młodzieży polskiej, poświęcone J. I. Kraszewskiemu, z powodu jubileuszu 50-letniej działalności literackiej. Lwów 1879. — 1743. Gladstone J. H. Dr. übers. Tribe Alfr. Die chemische Theorie der secundären Batterien. Wien, Pest Leipzig 1884. — 1744. Gindely Ant. w przekładzie Markiewicza Michała. Dzieje powszechne. Rzeszów 1885—87. — 1745. Hölzel. Eisenbahnkarte von Oesterreich-Ungarn. Wien 1889. — 1746. Welter-Sawczyński. Dzieje powszechne. 1879—1886. — 1747. Wypisy polskie dla klas niż.

c. k. szkół gimn. i realn. Lwów 1882—1888. — 1748. Zajączkowski Władysław. Początki arytmetyki i algebry do użytku szkół średnich Lwów 1888. — 1749. Jandaurek Julius-Hamerski E. Deutsches Lesebuch für die V. Classe der galizischen Mittelschulen. Lemberg 1880. — 1750. German L. i Petelenz K. Ćwiczenia niemieckie dla kl. I. szkół średnich. Lwów 1888. — 1751. Jandaurek Julius. Deutsches Lesebuch für die VI. Classe der galizischen Mittelschulen. Lemberg 1874. — 1752. Hamerski Edward. Wypisy niemieckie na III. klasę szkół średnich. Lwów 1883. — 1753. Soleski J. Wykład nauki fizyki dla wyż. klas gimn. i realnych. Lwów 1883. — 1754. Lomnicki A. M. Mineralogia i geologia dla wyż. klas szkół średnich. Lwów 1883. — 1755. Lomnicki A. M. Mineralogia dla niż. klas szkół średnich. Lwów 1882. 1756. Schuster Dr. i Zieliński J. Katechizm religii chrześcijańsko-katolickiej. Gródek 1888. — 1757. Szaraniewicz Izidor Dr. Krótki opis geograficzny austro-węgierskiej monarchii do użytku szkół średnich. Lwów 1886. — 1758. Benoni K. i Tatomir L. Krótki rys geografii do użytku szkolnego. Lwów 1886. — 1759. Dąbrowski Tomasz. Historia biblijna dla szkół średnich wydziałowych i seminariów nauczycielskich. Lwów 1881—1882. 1760. Wappler Ant. Dr. przełożył Świsterski J. Nauka wiary katolickiej. Lwów 1875. — 1761. Martin Konrad przeł. Soleski Łukasz. Etyka katolicka. Przemyśl 1885. — 1762. Moćnik Fr. Dr. przeł. Bączalski Edm. Początki geometrii w połączeniu z rysunkiem dla szkół niższych realnych i wyższych ludowych. Lwów 1876. — 1763. Reben E. D. przerobił German L. Dr. Wypisy niemieckie dla niższych klas szkół średnich. Kraków 1883. — 1764. Akta grodzkie i ziemskie z czasów Rzeczypospolitej polskiej z Archiwum tak zwanego bernardyńskiego we Lwowie. Lwów 1868—1888.¹⁾ — 1765. Pilat Tadeusz Dr. Wiadomości statystyczne o stosunkach krajowych. Lwów 1873—1888.¹⁾ — 1766. Franke J. N. Mechanika teoretyczna. Warszawa 1889. — 1767. Strahalm Franz. Politisch-Statistische Tafel der öster. ungar. Monarchie. Wien-Pest 1883. — 1768. Schober J. przerobił German L. Dr. Gramatyka języka niemieckiego. Kraków 1882. — 1769. Nowicki M. Dr. Zoologia obrazowa dla klas wyższych szkół średnich. Kraków 1876. — 1770. Winkelmann A. D. Handbuch der Physik. Breslau. 1889. — 1771. Karpiński Ignacy. Krótki rys ustroju dawniej Polski i poglądy na przeszłość. Warszawa 1887. — 1772. Dygasiński Adolf. Jak się uczyć i jak uczyć innych? Warszawa 1889. — 1773. Tretiak Józef. Historia wojny chocimskiej. Lwów 1889. — 1774. Kurzer Wilstein. Die Druck- und Färbekunst. Wien 1848.²⁾ — 1775. Lemayer Karl Dr. Die Verwaltung der öster. Hochschulen. Wien 1878.²⁾ — 1776. Lipp Adolf. Der Kohlen Export nach dem Osten. Wien.³⁾ — 1777. Schellen H. Dr. Aie Spectral-Analyse. Braunschweig. 1870.³⁾ — 1878. Katalog der internationalen elektrischen Ausstellung in Wien 1883.³⁾ — 1779. Kraft Max. Grundriss der mechanischen Technologie. Wiesbaden 1882.³⁾ — 1780. Siemieński Łucyan. Wincenty Pol i jego poetyczne utwory. Kra-

¹⁾ Dar Wydziału krajowego we Lwowie.

²⁾ Z przeniesienia z niż. szkoły realnej w Serecie na Bukowinie.

³⁾ Dar Dyrektora Dr. C. Rodeckiego.

ków 1873. ³⁾ — 1781. Puschl C. J. Mechanische Theorie der Naturkräfte. Wien 1851. ³⁾ — 1782. Schultz Ferd. Dr. Kleine lateinische Sprachlehre für die unteren und mittleren Classen der Gymnasien. Paderborn 1878. ³⁾ — 1784. Gorup-Besanez. Lehrbuch der anorganischen Chemie. Braunschweig. 1868. ³⁾ — 1785. Schröder Karl. Leitfaden beim Unterrichte im geometrischen Freihandzeichnen. Pest 1871. ³⁾ — 1786. Checiński Jan (Eug. Mülla). Młodość sławnych ludzi. Warszawa 1873. ³⁾ — 1787. Programm für den Unterricht im Turnen an den Realschulen in Oesterreich. Wien 1882. — 1788. Der Unterricht im Zeichnen an den gewerblichen Fortbildungsschulen. Wien 1874. — 1789. Libelt Karol Dr. Koalicja kapitału i pracy. Poznań 1868. — 1790. Belinger J. Krótki rys geografii. Bochnia 1869.

Zakład prenumerował następujące czasopisma:

1. Biblioteka Warszawska.
2. Zeitschrift für das Realschulwesen, herausgegeben v. Dr. J. Kolbe.
3. Neueste Erfindungen und Erfahrungen, herausgegeben von Dr. Th. Koller.
4. Verordnungsblatt für den Dienstbereich des Ministers für Cultus und Unterricht.
5. Vollständig gelöste Aufgabensammlung, herausgegeben von Dr. Adolph Kleyer.
6. Unser Wissen von der Erde. Allgemeine Erdkunde.
7. Aus allen Welttheilen. Illustrierte Monatshefte für Länder und Völkerkunde und verwandte Fächer.
8. Przewodnik gimnastyczny „Sokół“, organ Towarzystw gimnastycznych.
9. Zeitschrift für mathematischen und naturwissenschaftlichen Unterricht, herausgegeben von J. C. V. Hoffmann.
10. Die österreichisch-ungarischen Monarchie in Wort und Bild.
11. „Muzeum“. czasopismo Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych.
12. Nowa Biblioteka uniwersalna arcydzieł literatury europejskiej.
13. Annalen der Physik und Chemie, herausgegeben v. G. Wiedemann.

2. Biblioteka uczniów.

Biblioteka uczniów liczy z końcem roku szkolnego 1889 908 dzieł w 1333 tomach, a mianowicie powiększyła się biblioteka przez zakupno w ubiegłym roku szkolnym o następujące dzieła:

887. Verne Juliusz. Robur der Sieger. Wien 1887. — 888. Verne Juliusz. Der grüne Strahl. Wien 1888. — 889. Verne Juliusz. Mathias Sandorf. Wien 1887. — 890. Verne Juliusz. Die fünfhundert Milionen der Begum. Wien 1880. — 891. Verne Juliusz. Abenteuer des Kapitän Hatteras. Wien 1875. — 892. Verne Juliusz. Ein Lotterie-Loos. Wien 1887 — 893. Verne Juliusz. Der Archipel in Flammen. Wien 1886 — 894. Verne Juliusz. Der Südstern. Wien 1886. — 895. Verne Juliusz. Keraban der Starrkopf. Wien 1885. — 896. Verne Juliusz. Die Schule der Robinsons. Wien 1885. — 897. Sienkiewicz Henryk. Wołodyjowski.

Warszawa 1888. — 898. F. Booch Arkossy. Słownik polsko-niemiecki. Lipsk 1868. — 899. Verne Julius. Zwei Jahre Ferien. Wien 1889. — 900. Dr. Wägner Wilhelm. Rom. Leipzig 1887. — 901. Dr. Lange Adolf. Deutsche Götter- und Heldensagen Leipzig 1887. — 902. Thomas Louis. Die denkwürdigen Erfindungen im neunzehnten Jahrhundert. Leipzig 1889. — 903. H. W. Stoll. Wanderungen durch Alt-Griechenland. Leipzig 1888. — 904. I. H. O. Kern. Bei Freund und Feind in allen Zonen. Stuttgart 1883. — 905. Ohorn Anton. Der Eisenkönig Leipzig 1889. — 906. Max Barach. Wallenstein. Stuttgart. — 907. Dr. Carl Oppel. Abenteuer des Kapitän Mago. Leipzig 1889. — 908. H. W. Stoll. Die Götter und Heroen. Leipzig 1885.

Biblioteka książek szkolnych do użytku uczącój się ubogiej młodzieży liczy 300 tomów rozmaitych podręczników i szkolnych dzieł pomocniczych.

B. Inne środki naukowe.

1. Dla geografii i historii:

a) globów 3, b) atlasów geograficznych 2, historyczny 1 w dwóch egzemplarzach, c) map ściennych i geograficznych 75 w 98 egzempl.

2. Gabinet dla geometrii wykreślnej:

Gabinet posiada do nauki geometrii wykreślnej i rysunku geometrycznego 269 wzorów i modeli.

3. Gabinet dla rysunków odręcznych:

Modeli 247, wzorów 3.075.

4. Gabinet przyrodniczy posiada:

a) do zoologii: α) okazów 705, β) szkieletów 62, γ) pudełek z owadami 9, δ) obrazów 89.

b) do botaniki: α) zielnik, składający się z 61 fascykułów roślin zasuszonych, β) owoców 13, γ) przekrojów drzew 78, δ) modeli kwiatów 15, ε) obrazów 74.

c) do mineralogii i geologii: α) okazów 2.388, β) modeli krystalograficznych 193, γ) obrazów geologicznych 10.

5. Gabinet fizyczny:

Z końcem roku szkolnego 1888/9 posiadał gabinet 508 przyrządów i kilkanaście tablic ściennych.

6. Gabinet chemiczny:

Z końcem roku szkolnego 1888/9 posiadał gabinet 199 przyrządów i kilkadziesiąt tablic ściennych.

V.

Statystyka uczniów.

A) Klasyfikacya uczniów.

Klasa	Liczba uczniów					Wynik klasyfikacyi w II. półroczu						
	zapisanych	którzy wystąpili w ciągu r. szkol.	z końcem r. szkol.			stopień I. z odstępami	stopień I.	stopień II.	stopień III.	wzmacnieni do egzamina poprawczego	nieklasyfik.	
			publiczn.	prywatn.	Razem							
Ia	42	9	33	.	33	1	20	3	3	6	.	
Ib	43	5	37	1	38	.	24	1	4	8	.	
IIa	36	4	32	.	32	.	26	.	3	3	.	
IIb	33	6	26	1	27	1	23	1	.	1	.	
III	56	11	45	.	45	1	32	2	1	9	.	
IV	44	6	36	2	38	1	17	3	3	12	.	
V	46	8	38	.	38	.	25	6	.	7	.	
VI	29	3	24	2	26	.	15	3	.	6	.	
VII	19	.	19	.	19	1	11	4	.	3	.	
Razem .	348	52	290	6	296	5	193	23	14	55	.	

B) Narodowość i wyznanie uczniów.

Klasa	Narodowość				Religia				Razem
	polska	ruska	czeska	niemiecka	rz. kat.	gw. kat.	protestanc.	możesz.	
Ia	28	4	.	1	19	4	.	10	33
Ib	34	.	.	4	31	1	3	3	38
IIa	31	1	.	.	26	1	1	4	32
IIb	24	.	2	1	23	.	2	2	27
III	44	1	.	.	34	3	.	8	45
IV	36	1	1	.	32	1	1	4	38
V	36	.	1	1	29	2	.	7	38
VI	23	2	.	1	19	2	1	4	26
VII	19	.	.	.	11	1	1	6	19
Razem . .	275	9	4	8	224	15	9	48	296

C) Wiek uczniów.

Urodzeni w roku	Liczba uczniów w klasach									Razem
	Ia	Ib	IIa	IIb	III	IV	V	VI	VII	
1878	4	7	11
1877	7	7	3	4	.	1	.	.	.	22
1876	8	17	11	9	3	48
1875	7	5	12	9	14	7	.	.	.	54
1874	6	2	5	3	14	9	3	.	.	42
1873	1	.	.	2	5	7	8	3	1	27
1872	6	11	10	5	1	33
1871	.	.	1	.	2	2	11	9	.	25
1870	1	1	4	2	4	12
1869	1	3	6	10
1868	1	2	3
1867	2	2
1866	1	1	2	4
1865
1864	1	1
1860	1	.	1
1857	1	.	1
Razem .	33	38	32	27	45	38	38	26	19	296

Opłaty i stypendya.

Opłate szkolną w I. półroczu uiściło uczniów	192
Uwolnionych od całej opłaty szkolnej w I. półroczu było uczniów	139
„ „ „ połowy „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „	1
Opłate szkolną w II. półroczu uiściło uczniów	147
Uwolnionych od całej opłaty szkolnej w II. półroczu było uczniów	148
„ „ „ połowy „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „	1
Czesne wynosiło w I. półroczu	3.815.— złr.
„ „ „ w II. „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „	2.930.— „
Taksy wstępne	291.90 „
Datki na środki naukowe	348.— „
Stypendya pobierało uczniów	6
Suma, którą uczniowie jako stypendya pobierali	1.242.50 złr.

VI.

Wykaz imienny uczniów.

Klasa I a.

Stopień pierwszy z wyszczególnieniem otrzymał:
Cehak Tadeusz.

Stopień pierwszy otrzymali:

1. Adamski Włodzimierz.	11. Fränkel Abraham.
2. André Józef.	12. Gergovich Apolinary.
3. Bigo Leon.	13. Gilowski Karol.
4. Bischof Stanisław.	14. Grott Franciszek.
5. Brestak Emil.	15. Grzyb Zygmunt.
6. Budzynowski Henryk.	16. Herter Abraham.
7. Chalecki Albert.	17. Hitner Ozyasz.
8. Dziubiński Gerwazy.	18. Jurowicz Władysław.
9. Eder Alexander.	19. Kohlmünzer Zygmunt.
10. Filar Jan.	20. Korpus Jakób.

Sześciu uczniom pozwolono po wakacjach poprawić niedostateczną notę z jednego przedmiotu, trzech uczniów otrzymało stopień drugi, a trzech stopień trzeci.

Klasa I b.

Stopień pierwszy otrzymali:

1. Madejski Julian.	13. Scheininger Abraham.
2. Makan Marcin.	14. Schier Stanisław.
3. May Bolesław.	15. Schüch Gustaw.
4. Mehlem Erwin.	16. Skwierczyński Zdzisław.
5. Mosior Kazimierz.	17. Smulikowski Henryk.
6. Mroziński Maryan.	18. Szpondrowski Karol.
7. Muzykarz Jan.	19. Szydłowski Julian.
8. Nowak Tadeusz.	20. Towarnicki Edmund.
9. Olszewski Tadeusz.	21. Trojan Zygmunt.
10. Pelz Gustaw.	22. Udrycki Aleksander.
11. Pichler Ferdynand.	23. Vacek Rudolf.
12. Rudzki Zdzisław.	24. Zienkiewicz Władysław.

Ośmiu uczniom pozwolono poprawić notę niedostateczną z jednego przedmiotu po wakacjach, jeden uczeń otrzymał stopień drugi, czterech otrzymało stopień trzeci.

Klasa II a.

Stopień pierwszy otrzymali:

1. Adameczyk Władysław.	3. Bidziński Marceli.
2. Bałaban Karol.	4. Bombiński Franciszek.

5. Cichowicz Stanisław.	16. Inicki Julian.
6. Czerwiński Władysław.	17. Janiczek Władysław.
7. Dubik Włodzimierz.	18. Jaworski Eugeniusz.
8. Firganek Bolesław.	19. Jedliczka Bronisław.
9. Früauff Ludwik.	20. Klimowicz Franciszek.
10. Gawrzycki Jan.	21. Kołodziejcki Zygmunt.
11. Gorecki Konrad.	22. Konopka Alfred.
12. Gryglaszewski Teofil.	23. Kryspiński Franciszek.
13. Hess Feliks.	24. Lang Antoni.
14. Hochfeld Izydor.	25. Lilien Mojżesz.
15. Huciński Leopold.	26. Linder Józef.

Trzem uczniom pozwolono poprawić niedostateczną notę z jednego przedmiotu po wakacjach, trzech otrzymało stopień trzeci.

Klasa II b.

Stopień pierwszy z wyszczególnieniem otrzymał:
Rzeczycki Kazimierz.

Stopień pierwszy otrzymali:

1. Łączycki Zygmunt.	13. Rybicki August.
2. Marian Karol.	14. Schofer Jan.
3. Mokrzycki Teodor.	15. Socha Józef.
4. Moszyński Maryan.	16. Szczypezyk Włodzimierz.
5. Münzger Tadeusz.	17. Własek Kazimierz.
6. Nikorowicz Józef.	18. Wójcik Konstanty.
7. Nowak Teofil.	19. Wolski Feliks.
8. Peschel Eryderyk.	20. Workiewicz Stanisław.
9. Piller Piotr.	21. Zeniuk Michał.
10. Pokorny Rudolf.	22. Zgoda Teofil.
11. Röhring Adolf.	23. Żurawski Antoni.
12. Rojek Aleksander.	

Jednemu uczniowi pozwolono poprawić notę niedostateczną z jednego przedmiotu po wakacjach, jeden otrzymał stopień drugi.

Klasa III.

Stopień pierwszy z wyszczególnieniem otrzymał:
Pielech Karol.

Stopień pierwszy otrzymali:

1. Berger Franciszek.	9. Gryglewski Bogusław.
2. Bernolak Seweryn.	10. Haczewski Karol.
3. Bielawski Eugeniusz.	11. Hupezye Adam.
4. Biloński Edward.	12. Immerdauer Józef.
5. Dubik Józef.	13. Janelli Tadeusz.
6. Dubsky Norbert.	14. Kikenis Edward.
7. Ehrlich Samuel.	15. Kleczewski Mieczysław.
8. Gross Ludmil.	16. Koppel Franciszek.

17. Kuhn Włodzimierz.	25. Rosenberg Izak.
18. Lorch Władysław.	26. Rzeczycki Antoni.
19. Łysakowski Władysław.	27. Schumner Naftali.
20. Małobęcki Mieczysław.	28. Sułkowski Mieczysław.
21. Niedźwiecki Jan.	29. Szybalski Zygmunt.
22. Pająk Władysław.	30. Weigel Karol.
23. Pietruszewicz Emilian.	31. Wein Klemens.
24. Rosenbach Leon.	32. Weiss Feliks.

Dziewięciu uczniom pozwolono poprawić notę niedostateczną z jednego przedmiotu po wakacjach, dwóch otrzymało stopień drugi, jeden otrzymał stopień trzeci.

Klasa IV.

Stopień pierwszy z wyszczególnieniem otrzymał:
Cehak Adam.

Stopień pierwszy otrzymali:

1. Balicki Gustaw.	10. Pelczarski Zygmunt.
2. Bernolak Antoni.	11. Rauch Adolf.
3. Daszyński Wacław.	12. Redlich Aleksander.
4. Gnoiński Andrzej.	13. Rogawski Leon.
5. Gostowski Mieczysław.	14. Schaden Jan.
6. Krajewski Juliusz.	15. Sedlak Kazimierz.
7. Lachowski Stanisław.	16. Sulimierski Wit.
8. Łukaszewski Adam.	17. Swoboda Michał.
9. Motylewski Zygmunt.	

Dwunastu uczniom pozwolono poprawić notę niedostateczną z jednego przedmiotu po wakacjach, trzech uczniów otrzymało stopień drugi, trzech stopień trzeci.

Klasa V.

Stopień pierwszy otrzymali:

1. Bandrowski Alexander.	14. Mondschein Adolf.
2. Bobrowski Tadeusz.	15. Mondschein Wilhelm.
3. Bürgel Emil.	16. Obmiński Tadeusz.
4. Daszyński Stanisław.	17. Pannenka Kazimierz.
5. Giedroyć Tadeusz.	18. Peniakier Chaim.
6. Gross Leib.	19. Południowski Franciszek.
7. Hendrych August.	20. Rychter Tadeusz.
8. Janicki Stanisław.	21. Sobel Leon.
9. Kaczor Janusz.	22. Ślaski Ignacy.
10. Katz Jakób.	23. Witkowski Tadeusz.
11. Kuźmiński Leon.	24. Zaczkowski Kazimierz.
12. Lang Tadeusz.	25. Zborowski Jakób.
13. Łacek Henryk.	

Siedmiu uczniom pozwolono poprawić notę niedostateczną z jednego przedmiotu po wakacjach, sześciu otrzymało stopień drugi.

Klasa VI.

Stopień pierwszy otrzymali:

1. Altkorn Henryk.	9. Neusser Gustaw.
2. Birkenmeier Ludwik.	10. Orłowicz Julian.
3. Dydużyński Zdzisław.	11. Przystajko Józef.
4. Kisella Karol.	12. Świerczyński Kazimierz.
5. Koppel Adam.	13. Warchałowski Mieczysław.
6. Langie Jan.	14. Waydowski Michał.
7. Langie Kazimierz.	15. Zachariewicz Alfred.
8. Makan Edward.	

Sześciu uczniom pozwolono poprawić notę niedostateczną z jednego przedmiotu po wakacjach, trzech otrzymało stopień drugi.

Klasa VII.

Stopień pierwszy z wyszczególnieniem otrzymał:
Pannienka Ludwik.

Stopień pierwszy otrzymali:

1. Bujno Leonard.	6. Kwiatowski Jan.
2. Fedorowicz Włodzimierz.	7. Rappaport Samuel.
3. Filkelstein Eliasz.	8. Rosenrauch Leib.
4. Kiszakiewicz Tadeusz.	9. Sander Robert.
5. Kozłowiecki Stefan.	10. Spät Gedalie.

Pięciu uczniom pozwolono poprawić notę niedostateczną z jednego przedmiotu po wakacjach, trzech otrzymało stopień drugi.

Wynik egzaminu dojrzałości w roku szkolnym 1888/9.

I. Do egzaminu dojrzałości we wrześniu 1888 zgłosiło się 5 abiturjentów, wszyscy otrzymali świadectwo dojrzałości. Notę z jednego przedmiotu poprawiło 7 abiturjentów.

Świadectwo dojrzałości otrzymali:

1. Grotkowski Adam.	4. Teodorowicz Michał.
2. Rosenzweig Józef.	5. Wartanowicz Eugeniusz.
3. Staszkievicz Jan;	

II. Do egzaminu dojrzałości w lipcu 1889 przystąpiło 12 abiturjentów tutejszego zakładu i 1 eksternista.

Za dojrzałych uznano wszystkich abiturjentów tutejszego zakładu, jeden złożył egzamin z odznaczeniem, eksternista został reprobowany.

Świadectwo dojrzałości otrzymali:

1. Bujno Leonard.	7. Pannenko Ludwik z odznac.
2. Fedorowicz Włodzimierz	8. Rappaport Samuel.
3. Finkelstein Elias.	9. Rosenrauch Leib.
4. Kizakiewicz Tadeusz.	10. Sander Robert.
5. Kozłowiecki Stefan.	11. Spät Gedalie.
6. Kwiatowski Jan.	12. Sienkiewicz Franciszek.
-

VII.

Ważniejsze rozporządzenia władz szkolnych

w ciągu roku szkolnego 1888/9.

Okólnik Wys. ck. Rady szk. kraj. z d. 19 września 1888 L. 18.733 w sprawie odrażania (desinfekcyi) budynków szkolnych.

Okólnik Wys. ck. Rady szk. kraj. z dnia 12 lutego 1889 L. 20.176 w sprawie codziennego zapisywania cenzur do katalogów klasowych.

Rozp. Wys. ck. Rady szk. kraj. z dnia 15 lutego 1889 L. 20.421, polecające dyrektorom lwowskich szkół średnich porozumienie się wzajemne w sprawie książek, eliminowanych z bibliotek dla uczniów.

Okólnik Wys. ck. Rady szk. kraj. z dnia 31 marca 1889 L. 5.509, polecający odbywanie wspólnego nabożeństwa i exhort w niedziele i święta z wyjątkiem świąt najuroczystszych.

Okólnik Wys. ck. Rady szk. kraj. z d. 15 kwietnia 1889 L. 6.402, mocą którego polecono nowy plan nauki języka polskiego i polecono również „Wskazówki do nauczania języka polskiego“, wydane przez Towarzystwo nauczycieli szkół wyższych.

Okólnik Wys. ck. Rady szk. kraj. z dnia 9 maja 1889 L. 7.714, zawierający dokładniejsze wskazówki do prowadzenia katalogów klasowych.

Okólnik Wys. ck. Rady szk. kraj. z dnia 24 maja 1889 L. 8.107, w sprawie dowodów przygotowania externistów, zgłaszających się do egzaminu dojrzałości.

Okólnik Wys. ck. Rady szk. kraj. z 7 czerwca 1888 L. 9.162, określający dokładnie dni świąteczne, wolne od exhort i wspólnego nabożeństwa.

Okólnik Wys. ck. Rady szk. kraj. z 7 czerwca 1889 do L. 8.106, mocą którego egzamina wstępne do wszystkich klas oprócz Iszój, odbywać się mają na początku roku szkolnego.

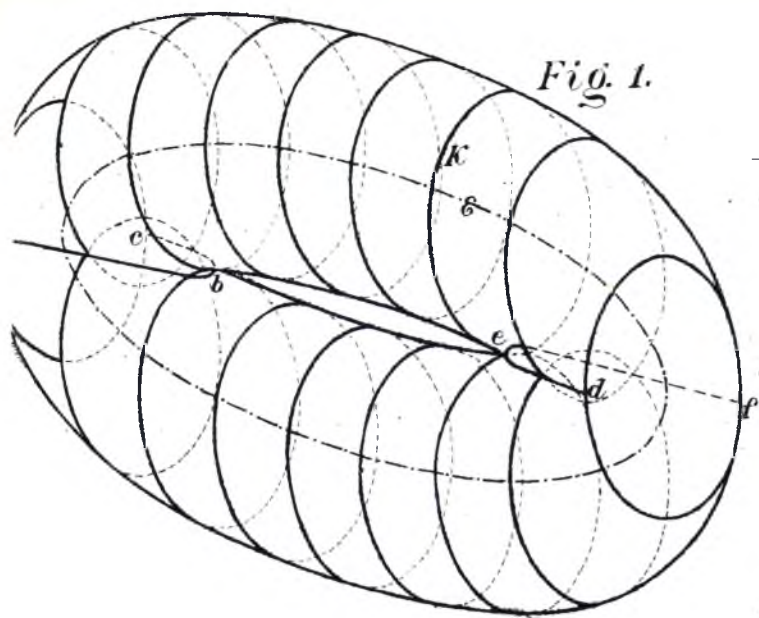

Fig. 1.

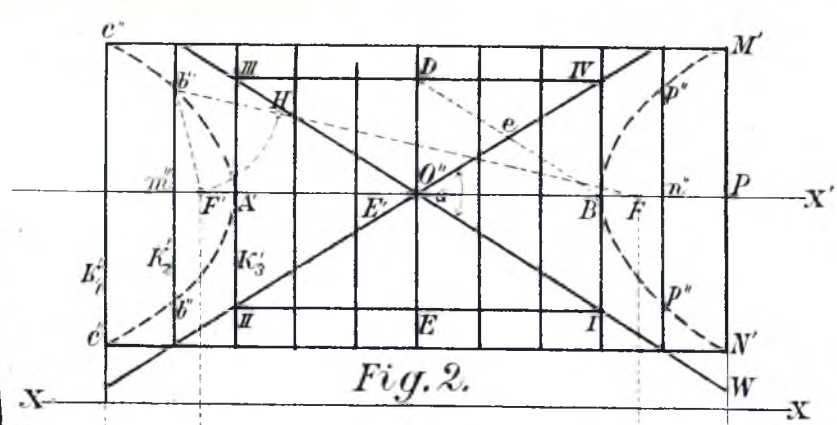

Fig. 2.

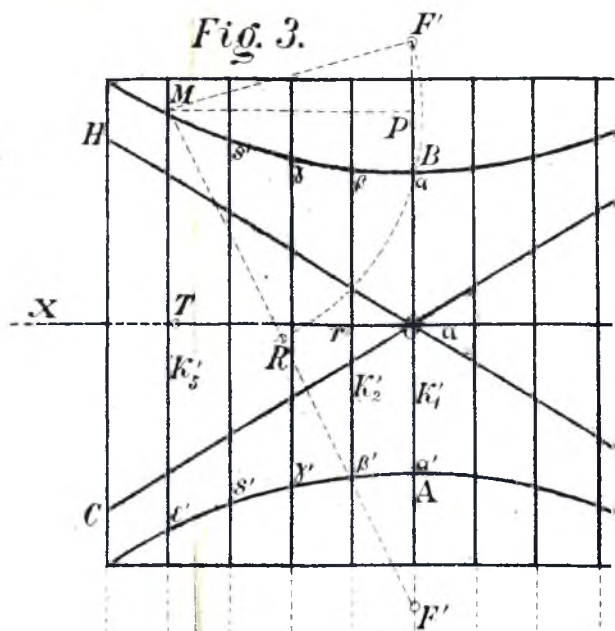

Fig. 3.

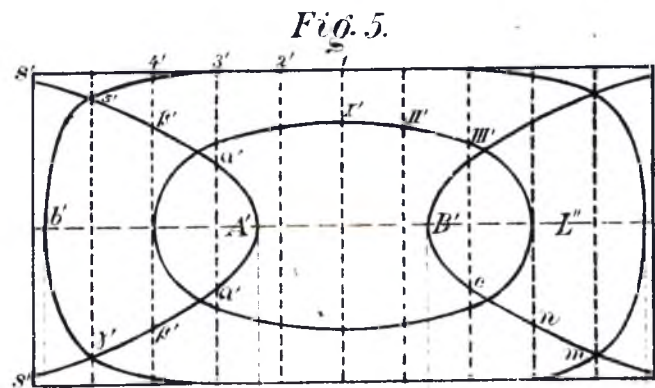

Fig. 5.

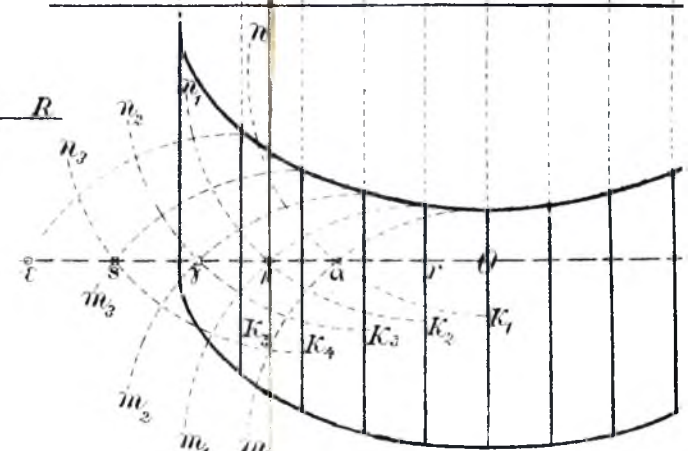
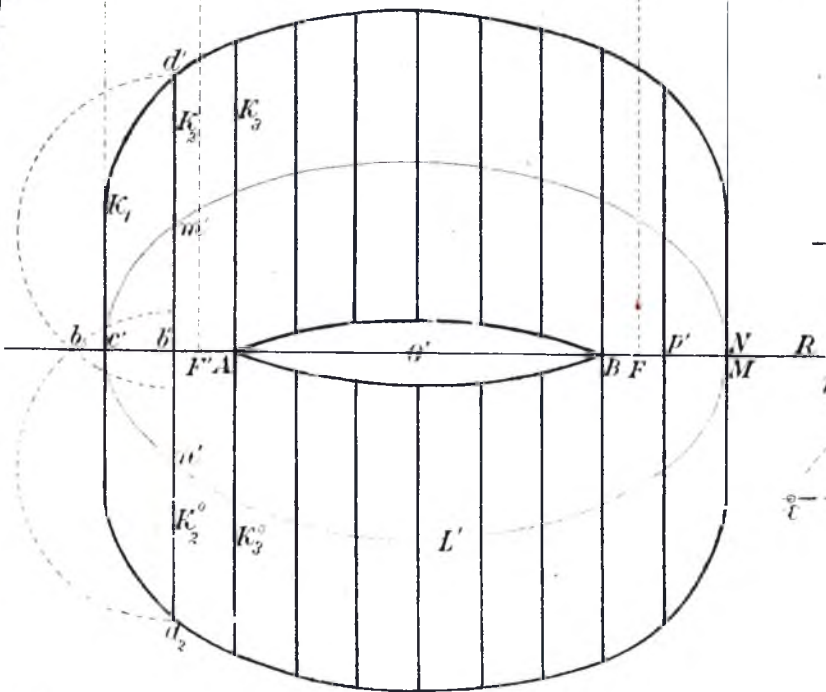
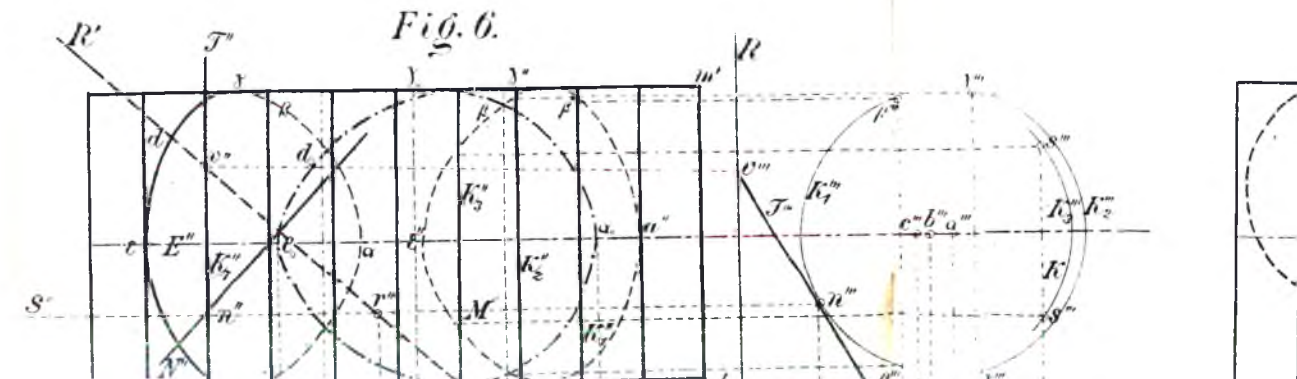

Fig. 6.

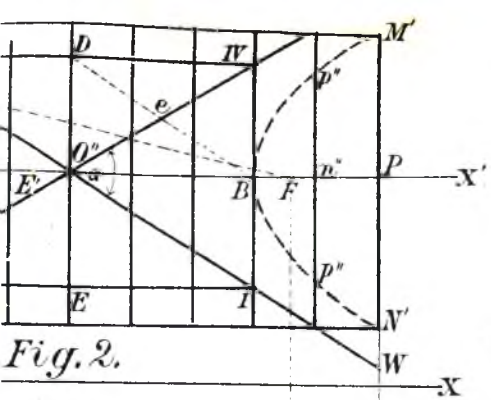

Fig. 2.

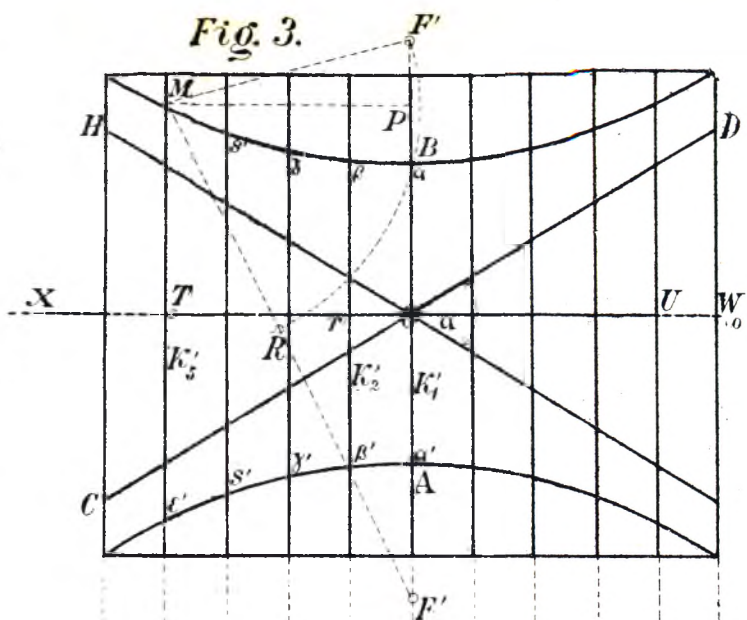
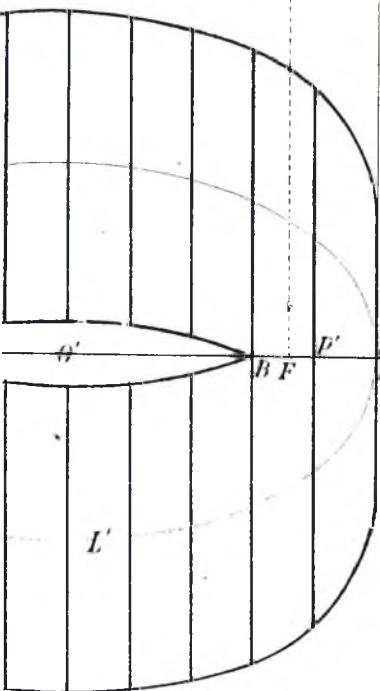

Fig. 3.

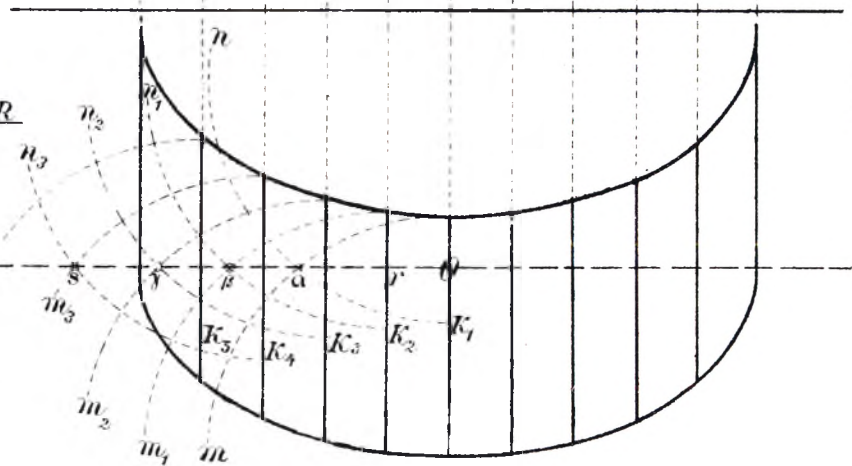
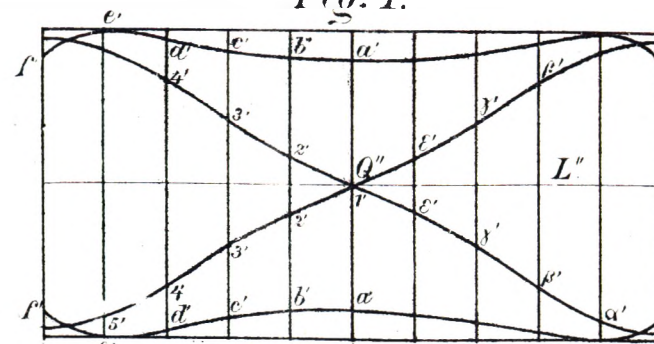

Fig. 4.

X X'

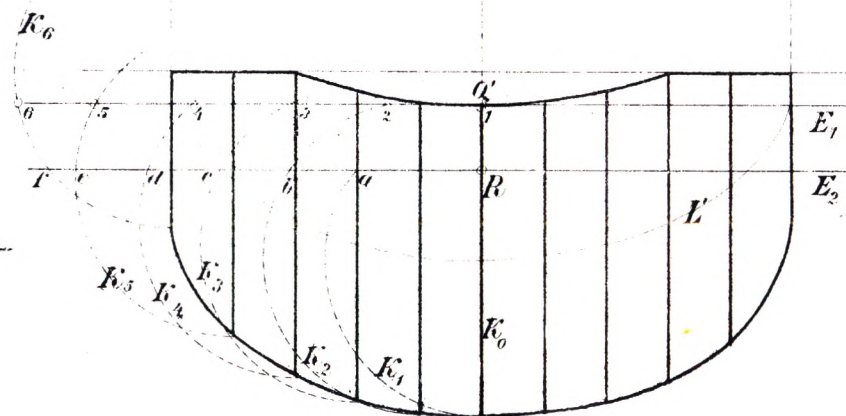

Fig. 6.

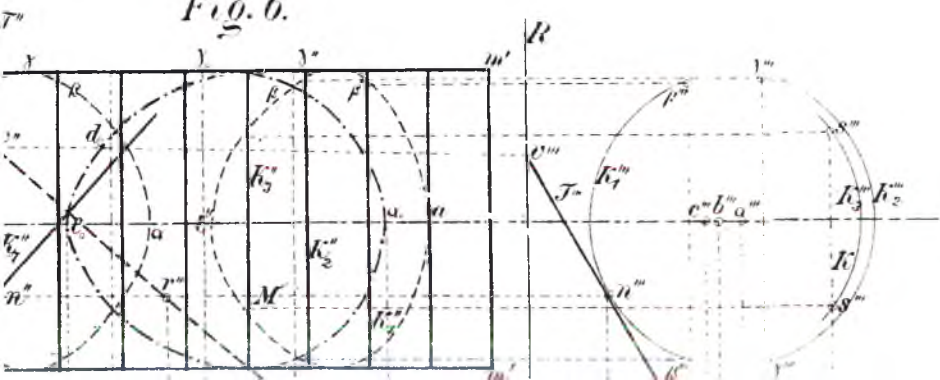

Fig. 7.

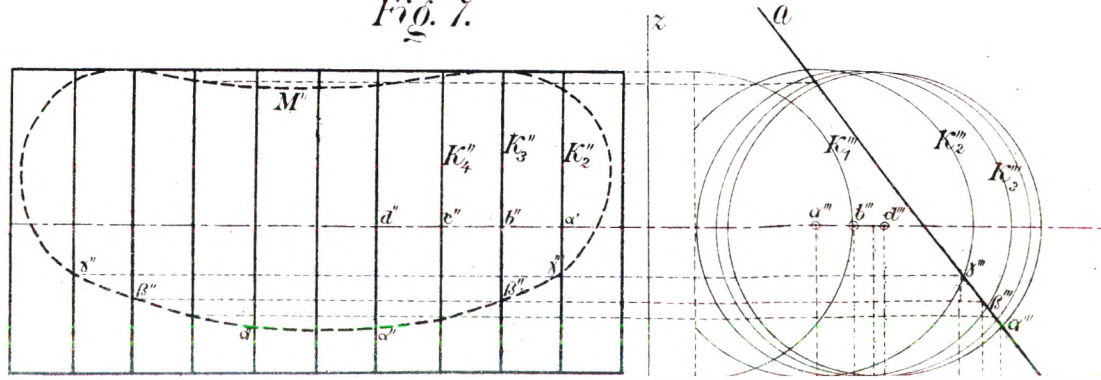
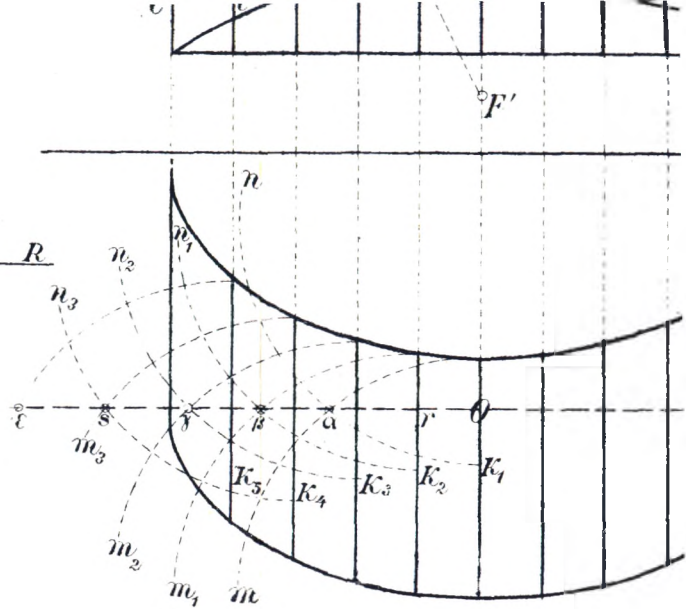
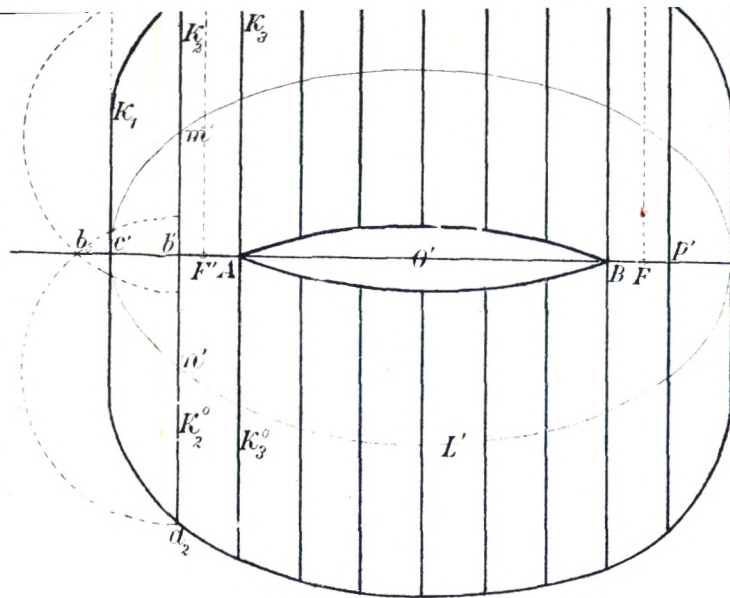
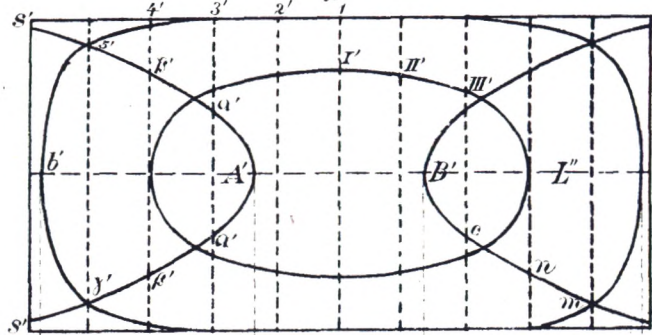
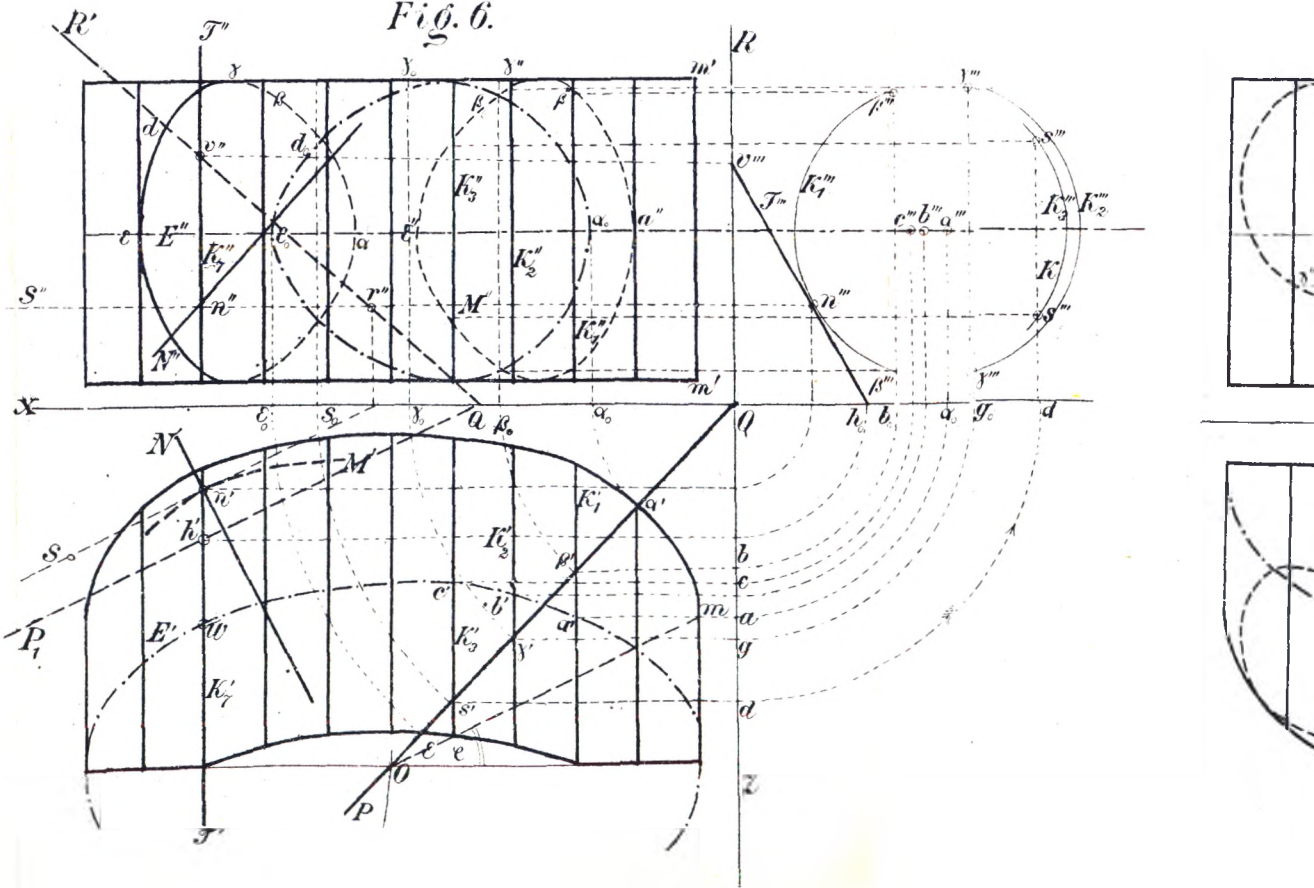
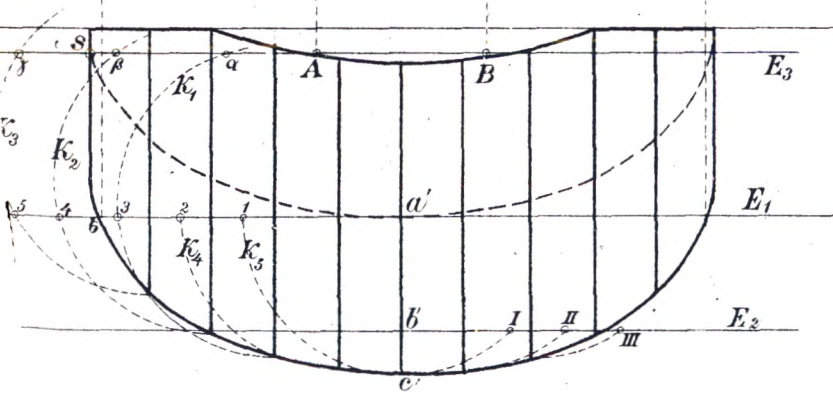

Fig. 5.

X X

Fig. 6.

X X

Z

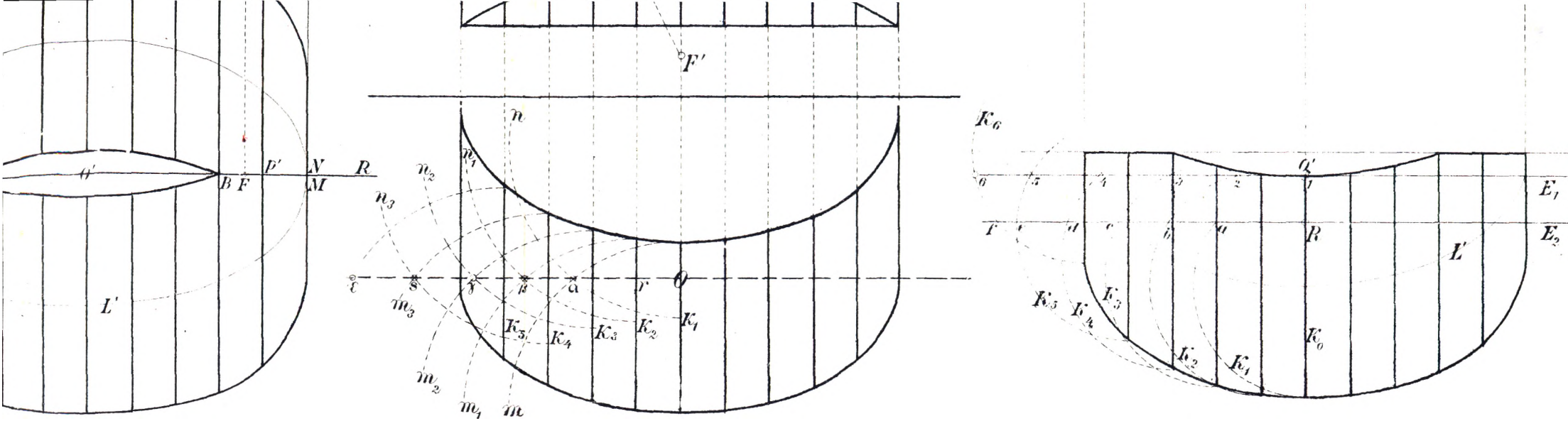

Fig. 6.

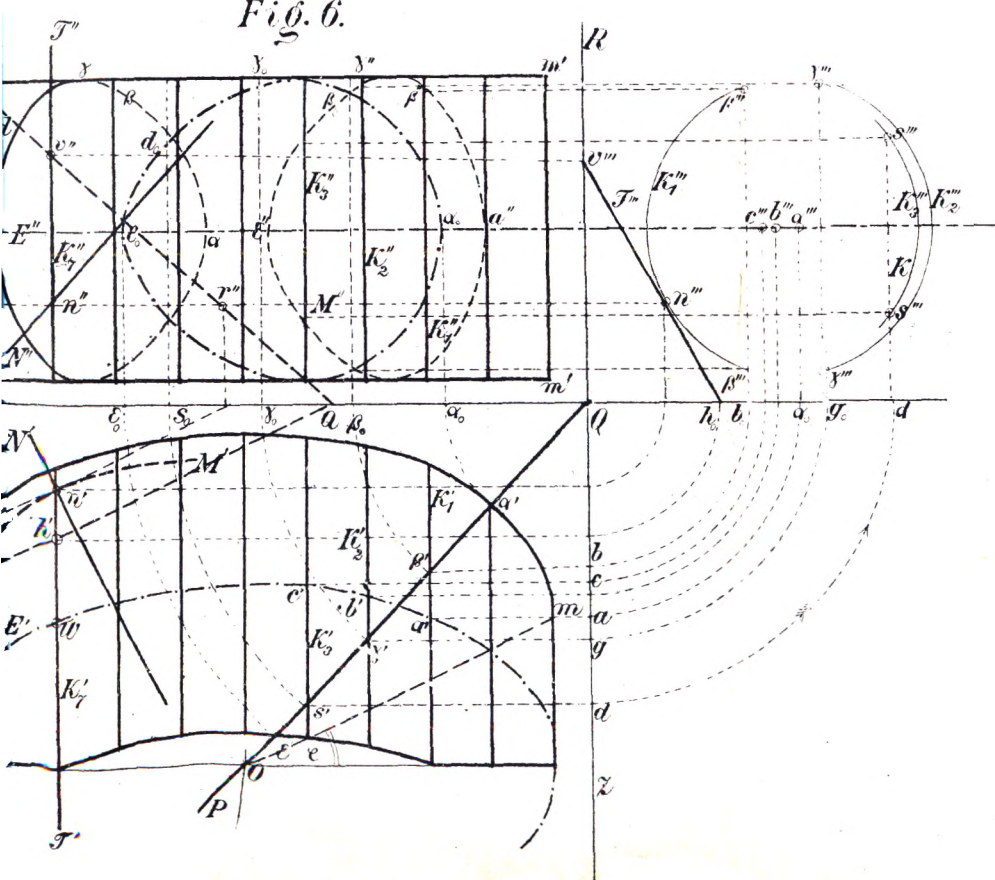

Fig. 7.

